STUDIECENTRUM RECHTSPLEGING

TRAINING AND STUDY CENTRE FOR THE JUDICIARY

Jaarverslag SSR 2017

Inhoud

1. Voorwoord 2
2. Algemeen beeld Openbaar Ministerie / Rechtspraak 3
3. Opleidingsterreinen SSR 3
3.1 Bestuursrecht 3
3.2 Civiel recht 5
3.3 Personen- en familierecht 7
3.4 Strafrecht 9
3.5 Initiële opleidingen OM 13
3.6 Initiële opleiding ZM 15
3.7 Leiderschapsontwikkeling 17
3.7.1 Leiderschapsacademie voor OM 17
3.7.2 Leiderschapsacademie voor de Rechtspraak 19
3.7.3 Coaching en intervisie 20
3.8 Onderwijskunde 21
4. Bijzondere thema's en activiteiten 22
4.1 iSSR 22
4.2 Internationaal 25
4.3 Events 29
4.4 Integriteit 31
4.5 Bijdrage aan KEI 32
5. Organisatie SSR 33
5.1 Over SSR 33
5.2 Governance 34
5.3 Opleidingsvisitatie Rechtspraak 35
5.4 Communicatie 35
5.5 Organisatiestructuur 37
5.6 Managementparagraaf 38
6. Kengetallen en beheer 41
6.1 Productie 41
6.2 Medewerkers en raio's 42
Bijlage 1 Gegevens raio's 46
Bijlage 2. Productiecijfers 48

1. Voorwoord

2017 was voor SSR het jaar waarin een nieuw initieel opleidingstraject voor het OM is ontwikkeld én meteen een eerste lichting van deze trainees is gestart; het jaar waarin een nieuwe website is gelanceerd waarop SSR zijn opleidingsaanbod samen met dat van LDCR, Spir-it (nu IVO) en DVOM presenteert; waarin 113 nieuwe rio's zijn ingestroomd, en waarin de Leiderschapsacademies voor zowel de Rechtspraak als het Openbaar Ministerie definitief vorm hebben gekregen. En dit is nog maar het begin van dit jaarverslag.

In vervolg op de aanbevelingen van de Opleidingsvisitatiecommissie Rechtspraak 2016 is een begin gemaakt met een nieuwe, meer op verbinding en versterking van de samenwerking gerichte aanpak van de gesprekken met alle gerechtsbesturen. Met de parketbesturen zijn eveneens periodieke gesprekken gevoerd. Binnen SSR zijn alle teams begeleid op het gebied van onderlinge samenwerking en persoonlijk leiderschap door middel van teamcoaching.

SSR heeft in het verslagjaar in totaal bijna 2.000 leeractiviteiten uitgevoerd met 27.000 deelnemers en heeft daarmee een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de R/rechtspraak en het OM geleverd. De groei in aantal activiteiten en aantal deelnemers van de afgelopen jaren blijft doorzetten. Voor KEI zijn ruim 350 activiteiten gereedgemaakt.
De waardering voor SSR-leeractiviteiten blijft, net als in 2016 en 2015, gemiddeld een acht bedragen.

In Europees verband heeft SSR zijn activiteitenaanbod verder kunnen intensiveren en uitbreiden met behulp van fondsen van de Europese Commissie.

Naast dit alles zijn vele internationale delegaties ontvangen en is intern en extern op vrolijke, creatieve en (dus) bij haar passende wijze afscheid genomen van Rosa Jansen, die SSR ruim negen jaar als voorzitter heeft geïnspireerd.

Evenals vorig jaar hebben we ervoor gekozen om vrij uitgebreid verslag van onze activiteiten te doen. We hebben, in overleg met de eigenaren en opdrachtgevers van SSR, ervoor gekozen om een meerjarenplan op hoofdlijnen te presenteren, en een passend ruime verantwoording achteraf.
In 2017 is de transitie ingezet om SSR een grotere wendbaarheid te geven. We willen ruimte maken om snel op actuele ontwikkelingen binnen en buiten de rechterlijke organisatie te kunnen inspelen, en er zijn stappen gezet om meer in verbinding met de Rechtspraak en het Openbaar Ministerie keuzes te maken. Onze organisatie is in de afgelopen jaren sterk gegroeid, en wij denken dat de grens van die groei bereikt is. Om ruimte voor de gewenste wendbaarheid te maken is een heroverweging op het vaste aanbod van SSR noodzakelijk. Met de uitvoering van dit en de verdere aandachtspunten van ons Meerjarenplan 2018-2020 gaat SSR graag aan de slag.

Maar nu ons verslag over de activiteiten van het afgelopen jaar. Hartelijk dank aan allen die aan het welslagen van het werk van SSR hebben bijgedragen!

Het College van Bestuur,

Gerard Tangenberg en Remco van Tooren

2. Algemeen beeld Openbaar Ministerie / Rechtspraak

Bij het Openbaar Ministerie hebben vooral de versterkte aandacht voor leiderschapsontwikkeling, inclusief persoonlijk leiderschap, alsmede de noodzaak voor verbreding van het initiële aanbod (met een programma voor trainees) impact gehad op SSR.

Binnen de Rechtspraak bleven de gevolgen van de invoering van de Professionele Standaarden een zeer belangrijk thema voor SSR vormen, met als meest in het oog lopende punt de enorme toename van het aantal nieuw ingestroomde rechters in opleiding: 113 in 2017.

Een ander belangrijk thema was uiteraard het programma KEI, waarvoor ruim 350 activiteiten gepland waren. De ontwikkelingen van KEI hebben gemaakt dat slechts zo'n 50 van deze activiteiten daadwerkelijk zijn uitgevoerd. De overige blijven uiteraard in portefeuille, maar de voorbereidingen hebben een groot beslag gelegd op de organisatie van SSR.

Verder is SSR actief gaan participeren in vier van de vijf deelprojecten van het Rechtspraakproject Organisatie van Kennis.

3. Opleidingsterreinen SSR

In onderstaande paragrafen wordt beschreven over welke thema's in het verslagjaar activiteiten zijn ontwikkeld. Alle informatie over uitgevoerde leeractiviteiten in het verslagjaar is echter te vinden in de separate Bijlage 2: Productiecijfers. Diverse uitvoeringen hebben *in company* plaatsgevonden.

3.1 Bestuursrecht

Verbinding met de gerechten
De contacten met de doelgroep zijn geïntensiveerd door een aantal maal per jaar bij het LOVB en LOVBel aan te schuiven, en meer structureel te overleggen met de portefeuillehouder van het LOVB en de voorzitter van het LOVBel. Ook zijn de contacten met de verschillende expertgroepen geïntensiveerd. Deze expertgroepen vallen onder de verantwoordelijkheid van de LOV's en worden samengesteld uit experts op een bepaald rechtsgebied vanuit alle gerechten. Doel is om minimaal twee maal per jaar bij de voor SSR meest relevante expertgroepen aan te schuiven, waardoor nog meer dan voorheen de verbinding met de gerechten gevonden kan worden en de LOV's ondersteund kunnen worden in het ophalen van de opleidingsvraag op te halen direct op de werkvloer.

Er is, naast het ontwikkelen van nieuwe leeractiviteiten, verder gewerkt aan het meer inspelen op de actuele vraag via professionele ontmoetingen en symposia.

Activiteiten algemeen
Een concrete activiteit die de samenwerking met de expertgroepen reeds heeft opgeleverd, is de voorbereiding van het symposium 'Moderne Bestuursrechtspraak, van NZB naar professionele standaarden', samen met de expertgroep NZB en het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak. In dit symposium zal de vastlegging van elementen van de Nieuwe Zaaksbehandeling in de professionele standaarden worden bezegeld.

Een brainstorm over de positie van de bestuursrechter ten opzichte van andere staatsmachten gaf richting aan mogelijke aantrekkelijke leeractiviteiten.

Voor ervaren rechters en advocaten/procesvertegenwoordigers is de professionele ontmoeting op masterniveau 'Schrijven voor elkaar in het bestuursrecht' ontwikkeld. Onder invloed van KEI en de Nieuwe Zaaksbehandeling wordt regievoering steeds belangrijker en vindt er meer contact plaats met partijen. Deze master richt zich op beroepschriften, verweerschriften en uitspraken.

Voor juridisch medewerkers werkzaam in het bestuursrecht is het aanbod uitgebreid met de training 'Effectief optreden in raadkamer voor JM'ers', ondersteund door de inzichten uit het proefschrift van Nina Holvast: 'In the Shadow of the Judge: The Involvement of Judicial Assistants in Dutch District Courts'. Juridisch medewerkers vervullen een cruciale rol in de voorbereiding van een zitting, de bespreking in de raadkamer en het schrijven van de uitspraken. Deze communicatietraining reikt de juridisch medewerker handvatten aan om steviger en met meer zelfvertrouwen op te treden tijdens het raadkamerproces en andere overlegsituaties.

Activiteiten Omgevingsrecht
De invoering van de Omgevingswet is vooruitgeschoven, zodat er tijd was voor de voorbereiding van de introductie van het nieuwe curriculum, opgezet overeenkomstig de systematiek van de nieuwe wet. Er zijn verdiepende leeractiviteiten voorbereid over de deelaspecten van het milieurecht.
Ook is er, in samenwerking met team strafrecht, gewerkt aan de ontwikkeling van een afdelingsoverstijgende themadag 'Tussen bestuurs- en strafrecht', die in het teken staat van het milieurecht.

Activiteiten sociale zekerheid
De eerste uitvoering van de Dag van de Sociale Zekerheid was een succes, mede gezien een goede opkomst en aanwezigheid van gespecialiseerde deelnemers: medewerkers van de Centrale Raad van Beroep. Deze dag is bedoeld om onderwerpen te behandelen die te klein of te weinig structureel zijn om een elk jaar terugkerende leeractiviteit voor te ontwikkelen. Belangrijke nevendoelen zijn tevens het faciliteren van de ontmoeting tussen medewerkers in de Rechtspraak betrokken bij Sociale Zekerheid en het verstevigen van de verbinding tussen SSR en de gerechten.
Op het gebied van *blended learning* is een tweetal webcolleges ontwikkeld en opgenomen ter voorbereiding van de deelnemers aan de leeractiviteit 'Werknemersverzekeringswetten'. De aangekondigde leeractiviteit over de Wajong is niet van de grond gekomen, doordat het niet mogelijk is gebleken een docent te vinden, ondanks allerlei pogingen daartoe.

Activiteiten belastingrecht
Op verzoek van het LOVBel is gestart met de ontwikkeling van verdiepende leeractiviteit 'Staatssteun in de fiscaliteit'. Bepaalde belastingconstructies kunnen immers als staatssteun worden aangemerkt. Tegelijk is een basiscursus voor staatssteun ontwikkeld. Deze is als opstapje naar de verdiepende leeractiviteit bedoeld en ook interessant voor niet-fiscale bestuursjuristen. Ook daar kan het onderwerp staatssteun voorkomen, alleen te weinig om een afzonderlijke leeractiviteit te ontwikkelen.
In het kader van het belastingrecht is de jaarlijkse 'Dag voor de belastingrechtspraak' georganiseerd, met als keynote spreker de president van de Hoge Raad.

Activiteiten vreemdelingenrecht
Zie bijlage 2: Productiecijfers.

3.2 Civiel recht

Verbinding met de gerechten/ophalen kennisbehoefte
In 2016/2017 hebben de lector en de teamleider alle gerechten bezocht om de civiele kennisbehoefte te inventariseren, de visie en doelstellingen van SSR uit te leggen en ervaringen te delen. Alle afdelingsvoorzitters/teamvoorzitters zijn hierbij betrokken en via hen, allen die zich bij civielrecht met opleiding en ontwikkeling bezighouden. Deze bezoeken hebben het netwerk van contacten verstevigd en veel input opgeleverd voor nieuwe activiteiten. Daarnaast is regulier contact met de Kenniscentra onderhouden en zijn ook de expertgroepen betrokken bij input en aanbod. Ook (bijzonder) hoogleraren en andere wetenschappers uit het netwerk zijn betrokken en bevraagd. Vanzelfsprekend is contact onderhouden met het LOVCK&T en LOVC-H. De cursusmanagers hebben de docenten regelmatig gevraagd naar mogelijke ideeën voor aanpassing van bestaande leeractiviteiten dan wel het ontwikkelen van nieuwe leeractiviteiten. Ook zijn de cursusmanagers ontvankelijk geweest voor relevante geluiden op dit terrein van willekeurige anderen, vooral contactpersonen binnen de gerechten.

Het cursusaanbod op het terrein van het civiele recht – waarvan nog uitgezonderd personen- en familierecht – is veelomvattend. In 2017 is de aandacht gericht op revisie en vernieuwing van een groot deel van het aanbod. Daarop wordt hierna ingegaan.

Procesrecht
De leeractiviteit ‘Taak en rol van de juridisch medewerker’ is ontwikkeld, waarin de rol van de juridisch medewerker bij de voorbereiding op de zitting, de zitting en tijdens de raadkamer aan de orde zijn. De leeractiviteit ‘Kort geding voor juridisch medewerkers’ is aangepast op basis van input van de evaluaties, evenals de leeractiviteit ‘Conservatoir beslagrecht’, die geheel is vernieuwd. Ook is het webcollege ‘Onuitvoerbare dicta’ verschenen. Zie overigens Bijlage 2: Productiecijfers.

Er zijn ook leeractiviteiten (tijdelijk) uit het aanbod geschrapt indien de leeractiviteit niet meer in een behoefte voorziet.

Zittingsvaardigheden
‘De mondelinge behandeling voor rio’s en so’s’ is aangepast vanwege KEI. De leeractiviteiten ‘Supervisie en zittingsvaardigheden’ en ‘De mondelinge behandeling, professionele ontmoeting’ - met advocatuur - zijn vanwege onvoldoende belangstelling afgelast.

De ontwikkeling van ‘Mondeling vonnis wijzen’ en ‘De Kunst van het schikken’ is gestart. Tevens is de ontwikkeling van ‘Magistratelijkheid/rechterlijke attitude voor niet-rechterlijke leden van de bijzondere kamers’ opgepakt. Zie verder Bijlage 2: Productiecijfers.

Schrijfvaardigheden
‘Civiel vonnis voor juridisch medewerkers, basis’ is gereviseerd. De revisie heeft vooral geleid tot een uitbreiding van de feedbackmogelijkheid van de docenten naar de deelnemers, door middel van een na afloop van de reguliere leeractiviteit te maken facultatieve opdracht, waarop feedback van de docent volgt. Hiernaast is de digitale oefenbibliotheek verder uitgebreid. Voorts is ook ‘Civiel vonnis voor juridisch medewerkers, verdieping’ grondig gereviseerd en voor het eerst (gereviseerd) uitgevoerd.

Naar aanleiding van de in 2016 - voor rechters en raadsheren - ontwikkelde master ‘Moedig motiveren, adequaat argumenteren’ is gebleken dat er grote behoefte bestaat aan dergelijk aanbod voor ervaren juridisch medewerkers. Dit was aanleiding om deze master ook te ontwikkelen voor (ervaren) juridisch medewerkers. In deze leeractiviteit zal tevens aandacht worden geschonken aan het schrijven voor een rechter, waardoor uiteindelijk niet de

juridisch medewerker maar de rechter over de inhoud van de uitspraak gaat (ook in deze verhouding moedig zijn?).

Aansprakelijkheids- en overeenkomstenrecht (algemeen)
Het webcollege 'Uitleg van akten in het onroerendgoedrecht' is verschenen. De leeractiviteit '(meervoudig) Compareren in letselschadezaken/letselschadeberekening' is bijna uitontwikkeld, hetgeen in nauwe samenwerking met de expertgroep letselschade is gebeurd. Aan de hand van een draaiboek en casus zal uitvoerig worden stilgestaan bij de specifieke aanpak die een (meervoudige) comparitie in een letselschadezaak vereist, vanaf het moment van voorbereiding tot en met de besluitvorming in raadkamer.
Zie verder Bijlage 2: Productiecijfers.

Arbeids-, huur-, verzekerings-, bouw- en consumentenrecht (bijzondere overeenkomsten)
Het webcollege 'Ontslag op staande voet' is verschenen.

Naast de webinars arbeidsrecht, waarmee in 2016 is begonnen, blijft de 'traditionele' actualiteitencursus arbeidsrecht vooralsnog op het programma.

Naar aanleiding van evaluatiegegevens is 'Pensioenrecht' gesplitst in 'Pensioenrecht, basis' en 'Pensioenrecht, verdieping'. De verdiepingscursus is bij wijze van pilot gegeven aan het Gerechtshof Den Haag op 20 september.

Het programma van zowel 'Huurrecht, basis' als 'Huurrecht, verdieping' is uitgebreid van een twee- naar een driedaagse leeractiviteit. De (verdiepings)webcolleges 'Huurprijzen woonruimte' en 'Renovatie' zijn verschenen.

In samenwerking met het Kenniscentrum Verzekeringsrecht is 'Ziektekosten- en arbeidongeschiktheidsverzekering' ontwikkeld. Het aanbod verzekeringsrecht wordt jaarlijks in nauw overleg met het Kenniscentrum Verzekeringsrecht afgestemd. Uitgangspunt is om jaarlijks een basiscursus en om het jaar, alternerend, een actualiteitencursus of een themadag te houden.

'Bouwrecht/Bouwkunde' is gereviseerd tot 'Aanneming van werk in de bouw/Bouwkunde'. In de nieuwe opzet wordt vooral aandacht besteed aan de beoordeling van eenvoudige bouwzaken aan de hand van de titel aanneming van werk in het BW (in plaats van een focus op beoordeling van complexe bouwzaken aan de hand van de UAV en andere standaardcontracten). Er is een webcollege 'UAV' in voorbereiding.

Op verzoek van meerdere gerechten is speciaal voor administratief- en junior juridisch medewerkers 'Consumentenkrediet voor ajm en jjm' ontwikkeld. Deelnemers aan de leeractiviteit leren zich een oordeel te vormen over de toewijsbaarheid van de vordering, met inachtneming van de beschermende bepalingen van de Wet op het consumentenkrediet. Op verzoek van meerdere gerechten is del eeractiviteit 'Consumentenrecht' ontwikkeld. Hierin komen onder meer de ambtshalve toetsing en informatieplichten aan de orde.

Insolventierecht
Met het oog op nieuwe wetgeving (Wet civielrechtelijk bestuursverbod, Wet versterking positie curator, WCO I, WCO II) is samen met de expertgroep Recofa de leeractiviteit 'Insolventiezaken voor RC's verdieping' ontwikkeld.

Ondernemings- en financieel recht
Het aanbod op het gebied van financieel recht is grondig gereviseerd en uitgebreid. Dit heeft geleid tot de leeractiviteit 'Financieel recht, basis', waarin - vanwege gebleken belangstelling - onder meer de civielrechtelijke consequenties van de Wet op het financieel toezicht (Wft) aan de orde zullen komen. 'Ondernemings- en financieel recht, actualiteiten' is gesplitst in

‘Ondernemingsrecht, actualiteiten’ en ‘Financieel recht, actualiteiten’. De oorspronkelijke opzet bood te weinig ruimte voor jurisprudentie op het gebied van financieel recht.

Op 23 november heeft bij de rechtbank Oost-Brabant een pilot plaatsgevonden van de leeractiviteit ‘Jaarrekening lezen, verdieping’. Deze wordt doorontwikkeld tot een landelijke variant, die voortborduurt op de reeds bestaande leeractiviteit ‘Jaarrekening lezen, basis’.

Er zijn voorts twee praktijkgerichte leeractiviteiten over het mededingingsrecht ontwikkeld; ‘Toepassing van het mededingingsrecht voor civilisten’ en de master ‘Kartelschade’.

Per 25 mei 2018 zal de Algemene Verordening Gegevensbescherming geldend worden, ook in Nederland. Met medewerking van een hoogleraar en op het gebied van privacy werkzame rechters wordt een leeractiviteit ontwikkeld. In deze leeractiviteit zullen de verschillende civielrechtelijke deelterreinen waarop de Verordening doorwerkt aan de orde komen.

Themadagen (spin-off)
Op 14 februari heeft de Themadag *Vervoersrecht* plaatsgevonden, waarin zowel het weg-, lucht- als zeevervoersrecht aan bod kwam. Uit de evaluaties bleek de behoefte aan een reguliere leeractiviteit gebied van vervoersrecht, in het bijzonder over wegvervoer. Met de ontwikkeling daarvan is direct begonnen. Zie voor overige informatie over themadagen Bijlage 2: Productiecijfers.

De master ‘Beroepstrots voor juridisch medewerkers’ is in ontwikkeling.

3.3 Personen- en familierecht

Verbinding en communicatie met de gerechten
Bij de programmaconferentie waren vertegenwoordigers uit de rechtbanken Midden-Nederland, Rotterdam en het Gerechtshof Amsterdam aanwezig. De aanwezigen vonden het een goede insteek om de senior-rechters inhoudelijk (adviseurs) en opleidingscoördinatoren voor dit doel uit te nodigen. Afgesproken is dat in het vervolg de kwaliteitscoördinatoren persoonlijk uitgenodigd worden om mee te denken over het aanbod voor personen- en familierecht. Gelet op de versterkte rol bij de vraagontwikkeling van het GLO zal er een bijeenkomst worden georganiseerd waarbij getoetst wordt of het geformuleerde aanbod aansluit bij de vraag. Tevens biedt de bijeenkomst een mooi platform voor de senior-rechters inhoudelijk om het aanbod van de gerechten met elkaar te bespreken en op elkaar af te stemmen. Dit past ook in de verbindingsvisie van SSR.
Naast de programmaconferentie hebben de lector en de cursusmanagers regelmatig contact met het LOVF rechtbanken en gerechtshoven en met de expertgroepen. Daarnaast is de nieuwsbrief van het team Personen- en Familierecht regelmatig verschenen, die zeer gewaardeerd wordt.

Rio-opleiding
De leeractiviteit ‘Zitting houden familierecht: praktijk en ervaring’ is een verplichte leeractiviteit voor rio’s die verdergaan in het familierecht. Het aantal deelnemers is in het verslagjaar toegenomen.

Permanente educatie
Ten behoeve van de permanente educatie op het gebied van familie- en jeugdrecht zijn diverse verbeteringen doorgevoerd en werden nieuwe leeractiviteiten ontwikkeld.

Professionele ontmoetingen
De professionele ontmoeting 'Schrijven voor elkaar', voor familierechters en familieadvocaten is ontwikkeld. Zie verder Bijlage 2: Productiecijfers.

Alimentatierecht en –rekenen, basis
De leeractiviteiten ‘Alimentatierecht, basis’ en ‘Alimentatierekenen, basis’ zijn gecombineerd tot een enkele leeractiviteit om tijdwinst te maken.

Curatele, bewind en mentorschap
De leeractiviteit ‘Curatele, bewind en mentorschap voor kanton, verdieping’ is gereviseerd. Gezien o.m. het niveauverschil in de doelgroep en de daarmee gemoeide tijd is in plaats van een tweedaagse cursus een ééndaagse basis- en een ééndaagse verdiepingscursus aangeboden. Het aanbod is uitgebreid met een actualiteitencursus en de praktijkcursus ‘Beschermingsbewind’.

Jeugdrecht en de awb
De leeractiviteit Jeugdrecht en de awb is herzien en opgedeeld in een dagdeel voor jeugdrechters en een gezamenlijk dagdeel voor jeugd- en bestuursrechters. Zo wordt met de te behandelen onderwerpen beter ingespeeld op de leerbehoefte per doelgroep.

Huwelijksvermogensrecht
Binnen het cluster huwelijksvermogensrecht is de actualiteitencursus gemoderniseerd waardoor meer interactie mogelijk is. Deze kan samen met de actualiteitenmiddag alimentatierecht gevolgd worden. Daarnaast is de leeractiviteit ‘De rechter in complexe verdelings- en verrekeningszaken’ ontwikkeld, waarin specifiek wordt ingegaan op regievoering in zaken met betrekking tot de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap en de uitwerking van een zaak op het gebied van het huwelijksvermogensrecht.

Erfrecht
Ook dit jaar is het cluster erfrecht uitgebreid met een actualiteitencursus en een leeractiviteit over de processuele aspecten van het erfrecht.
De training ‘Zittingsvaardigheden in teamverband’ is doorontwikkeld.

Afstamming, verdieping
Deze leeractiviteit is ontwikkeld in antwoord op de behoefte aan een verdieping op de basiscursus. In de verdieping werd de theorie als bekend verondersteld en waren de deelnemers zelfstandig actief: aan de hand van een casus gebruikten zij de theorie en leerden zij het proces kennen.

Hechtingsproces
Zie bijlage 2: Productiecijfers.

Huiselijk geweld familierecht
De ontwikkeling van de leeractiviteit Huiselijk geweld familierecht is gestart.

Jeugdstrafprocesrecht, verdieping en Jeugdstrafrecht, master
Het is van belang een duidelijke leerlijn aan te bieden die alle aspecten van dit rechtsgebied bestrijkt en een opbouw in niveau laat zien. De bestaande versie van de leeractiviteit ‘Jeugdrecht, verdieping strafrecht’ is dan ook verdwenen.

In plaats daarvan wordt een drietal nieuwe leeractiviteiten aangeboden, waarvan er twee bij Personen- en familierecht zijn ondergebracht:

- Jeugdstrafprocesrecht, verdieping
- Jeugdstrafrecht, master.

Communicatieve zittingsvaardigheden
Na een geslaagde combinatie van twee workshops tijdens de Professionele ontmoeting van Belgische en Nederlandse familierechters in 2016, is besloten om deze uit te werken tot een leeractiviteit die in combinatie met de Instituut voor de Gerechtelijke Opleiding uit België verzorgd gaat worden. Oorspronkelijk stond deze gepland voor eind 2017, maar door achterblijvende aanmeldingen en omstandigheden van een van de docenten, is ervoor gekozen om deze uit te stellen naar 2018.

3.4 Strafrecht

Verbinding met de gerechten en parketten
SSR heeft ingespeeld op de behoefte van zowel OM als Rechtspraak om meer in samenwerking met gerechten en parketten leeractiviteiten te ontwikkelen. Dit heeft geresulteerd in een aantal nieuwe leeractiviteiten, waarbij professionals uit de Rechtspraak en het OM hebben bijgedragen aan de ontwikkeling en/of uitvoering. SSR heeft wederom een aantal leeractiviteiten ontwikkeld in samenwerking met de Hoge Raad, universiteiten en het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak. Deze samenwerking is onderdeel van de werkwijze van SSR geworden. SSR zoekt op deze wijze aansluiting en verbinding met de praktijk en verwerkt actuele juridische en maatschappelijke ontwikkelingen in het opleidingsaanbod. Door leeractiviteiten te realiseren in partnerschap met OM en Rechtspraak, tracht SSR het opleidingsaanbod zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de opleidingsbehoefte van de praktijk.

Ook is expliciet ingezet op het organiseren van een aantal professionele ontmoetingen, themadagen, actualiteitendagen en masters, om ervaren professionals de gelegenheid te bieden met vakgenoten te spreken over juridische aangelegenheden en de aanpak van bepaalde aspecten in de praktijk. Hierbij wordt expliciet ingezet op meer complexe materie, specifiek bedoeld voor ervaren magistraten en hun juridisch ondersteuners.
Bovendien heeft SSR de visie op leren verder geïmplementeerd en vertaald naar het opleidingsaanbod, in samenwerking met de lector onderwijskunde.
Concreet is een aantal leeractiviteiten voor het OM en de Rechtspraak gezamenlijk ontwikkeld. Per onderwerp is een korte weergave beschreven van de ontwikkelingen.

Culturele factoren in het strafrecht
Een nieuwe leeractiviteit is ontwikkeld waarin aandacht wordt besteed aan het herkennen van culturele factoren in het strafrecht en de interpretatie van cultureel beïnvloed gedrag en verklaringen van betrokkenen bij het strafproces. Het doel is om meer inzicht te verkrijgen in cultuurgebonden aspecten, zodat de bejegening van betrokkenen kan worden afgestemd op de persoon en meer bewust keuzes gemaakt kunnen worden met betrekking tot de behandeling en afdoening van de strafzaak.

Discriminatie
De leeractiviteit ‘Discriminatie’ is gereviseerd, in samenwerking met het Landelijk Expertisecentrum Discriminatie van het OM.

Forensisch cluster
De actualiteitendag 'Forensische chemie' is herontwikkeld. Ook is in samenwerking met het NFI en het cyberplatform van het OM een nieuwe leeractiviteit 'Forensisch digitaal onderzoek' ontwikkeld. Tevens is een nieuwe leeractiviteit ontwikkeld over forensisch onderzoek in drugsgerelateerde zaken. Over het forensisch onderzoek naar verdovende middelen is een informatiedag verzorgd. Ter ondersteuning van het gehele forensische cluster is een drietal e-learningmodules ontwikkeld. Tot slot zijn de leeractiviteiten 'Forensische gedragskunde', 'Interpretatie en bewijswaarde van forensisch onderzoek' en 'Magistratuur en deskundigen' volledig herzien.

Fraude/financieel
De leeractiviteit 'Beleggingsfraude' is gereviseerd, evenals de leeractiviteit 'Corruptie' en de leeractiviteit 'Fiscale fraude'.

Huiselijk geweld, jeugdstrafrecht en zeden
Op het gebied van huiselijk geweld, jeugd en zeden is een aantal nieuwe leeractiviteiten ontwikkeld. Zo is er een nieuwe driedaagse zedencursus ontwikkeld. Ook zijn drie actualiteitendagen ontwikkeld (Huiselijk geweld, jeugdstrafrecht en zeden). Bovendien is een nieuwe tweedaagse leeractiviteit ontwikkeld over het (ver)horen van kwetsbare personen in het strafrecht. Met deze leeractiviteit wordt aandacht besteed aan de bejegening van kwetsbare personen in het strafrecht.

Mensenhandel
In 2017 is een themadag ontwikkeld over mensenhandel, waarbij specifiek de thema's loverboys en vermissingen werden belicht.

Milieu
Een aantal leeractiviteiten is gereviseerd ('Afvalstoffen bouwstoffen' en 'Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen'). Een aantal leeractiviteiten is nieuw ontwikkeld, in samenwerking met experts binnen OM en Rechtspraak op het gebied van milieu ('Wet Dieren' en 'Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen'). Er is een start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuwe leeractiviteit 'Reach'. Ook is een actualiteitendag 'Milieu' georganiseerd. Tot slot is een themadag over het milieurecht ontwikkeld, in samenwerking met de bestuursrechtspraak, om juridisch professionals uit de strafrechtspraak en de bestuursrechtspraak de gelegenheid te bieden met elkaar te spreken over een aantal milieutechnische onderwerpen.

Rechtspsychologie
De rechtspsychologische leeractiviteiten 'De menselijke factor', 'Wie wat vindt' en 'Avondcolleges rechtspsychologie' zijn geactualiseerd. Bij de actualisering is samengewerkt met de Erasmus Universiteit Rotterdam, waardoor de laatste academische bevindingen in deze leeractiviteiten zijn verwerkt. Hierbij is er tevens voor gezorgd dat deze leeractiviteiten goed op elkaar aansluiten.

Strafrechtelijk bewijs
Er is een start gemaakt met de ontwikkeling van een leerlijn op het gebied van het strafrechtelijk bewijs. Deze leerlijn wordt ontwikkeld in samenwerking met een aantal professionals uit de praktijk (Rechtspraak, OM en advocatuur) en met een aantal universiteiten (Leiden, Erasmus Rotterdam en de VU). Deze leerlijn zal bestaan uit een digitale module op basisniveau. Voor startende juristen, binnen de strafrechtspraak, zal een contactdag op basisniveau worden ontwikkeld, die aanvullend op deze module kan worden

gevolgd. De leerlijn zal daarnaast bestaan uit twee verdiepende leeractiviteiten en een master. Deze master wordt in samenwerking met de Hoge Raad ontwikkeld.
Specifiek voor Rechtspraak

Samenwerking met LOVS, LBVr, Hoge Raad en universiteiten
SSR heeft aansluiting gezocht bij een aantal speerpunten, die voortvloeien uit de professionele standaarden. Zo is het onderwerp regievoering ingebed in het opleidingsaanbod. Het komt in meerdere leeractiviteiten terug, maar zeker in de leeractiviteit 'De rol van de voorzitter van de meervoudige kamer' komt dit onderwerp uitgebreid aan bod. Tevens is een aantal nieuwe leeractiviteiten ontwikkeld op bepaalde onderwerpen, in samenwerking met het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, het LOVS, de Hoge Raad en universiteiten. Bovendien heeft de samenwerking tussen het LOVS, het LBVr en SSR meer vorm gekregen, wat naar alle waarschijnlijkheid zal resulteren in de oprichting van een werkgroep 'Kennis, kwaliteit en opleiding', waarin de samenwerking tussen het LBVr, LOVS, SSR en de gerechten een permanente vorm krijgt. Concreet heeft de samenwerking met de Hoge Raad en het LBVr geresulteerd in de opname van filmfragmenten over de omgang met gerechtstolken ter zitting.

Slachtofferrechten
De uitbreiding van het spreekrecht is verwerkt in de leeractiviteit 'Bejegening slachtoffers ter zitting'. In de leeractiviteit 'Civiele vordering in het strafproces' wordt aandacht besteed aan het recht van de benadeelde partij om een schadevergoeding in te dienen. De minimumnormen slachtofferrechten, bescherming van slachtoffers, de procedurele rechtvaardigheid, het spreekrecht en de vordering benadeelde partij hebben tevens een plaats gekregen in een nieuw ontwikkelde e-learningmodule over slachtofferrechten.

Zittingsvaardigheden en strafvonnis
De leerlijnen zittingsvaardigheden en strafvonnis zijn onder de loep genomen en de revisie van deze leerlijn is gecomplementeerd met de revisie van de master 'De rol van de voorzitter van de meervoudige kamer'. Hiermee zijn de leeractiviteiten op deze onderwerpen voor juridisch ondersteuners en rechters/raadsheren permanent verankerd in het opleidingsaanbod.

Bijzondere raadkamer en wraking
Een nieuwe leeractiviteit over de bijzondere raadkamer is ontwikkeld, evenals een themadag over wraking.

Rechters-commissarissen
In 2017 heeft de dag van de rechter-commissaris opnieuw plaatsgevonden, met een geheel nieuwe invulling. Tijdens deze dag is aandacht besteed aan de toetsing van de inverzekeringstelling, het Europees opsporingsbevel en het horen van kwetsbare getuigen door de rechter-commissaris.

Specifiek voor OM

Samenwerking met het OM
SSR heeft in 2017, evenals in voorgaande jaren, aansluiting gezocht bij een aantal OM-gremia, die voor het opleidingsaanbod medebepalend zijn. Zo was er veelvuldig inhoudelijk en organisatorisch overleg met het Parket-Generaal over de afstemming van landelijke plannen (OM2020) en het daar aan te koppelen opleidingsaanbod en opleidingsbeleid. Ook was er contact met vertegenwoordigers van de werkomgevingen en werden op basis van

deze gesprekken stappen gezet in de aanpassing van het opleidingsaanbod van de diverse werkomgevingen. Te denken valt hierbij met name aan de werkomgevingen ‘Productie’, ‘Ondermijning’ en ‘Hoger Beroep’. Verder werden in samenwerking met de landelijke platforms ‘Forensische opsporing’, ‘Fraude en financieel’ en ‘Cybercrime’ diverse professionele ontmoetingen en masters georganiseerd. Ook werd een bijdrage geleverd aan de inhoudelijke opzet van de academies van de landelijke parketten en werd ter bevordering van de samenwerking een nieuw overleg met vertegenwoordigers van de parketten opgezet. Tot slot werden alle parketten op bestuursniveau bezocht met als doel afstemming over specifieke opleidingswensen per parket en informatieuitwisseling.

Jeugdstrafrecht
De leeractiviteiten op het gebied van het jeugdstrafrecht, specifiek voor (Assistent-) officieren van justitie, die zittingen doen tegen minderjarige verdachten, zijn gereviseerd. Bij deze revisie is zo optimaal mogelijk aansluiting gezocht bij de praktijk van deze professionals. Deze revisie heeft in samenwerking met de landelijk officier jeugdrecht plaatsgevonden en heeft geresulteerd in twee driedaagse leeractiviteiten (‘Jeugdstrafrecht, enkelvoudig’ en ‘Jeugdstrafrecht, meervoudige kamer’). Simulatie van een jeugdstrafrechtelijke zitting en intervisie maken onderdeel uit van deze leeractiviteiten.

ZSM leergang
Binnen de ZSM leergang is de module ‘ZSM en het jeugdrecht’ gereviseerd. Verder is een module ZSM voor Adjunct-officieren ontwikkeld. Tot slot is een start gemaakt met de revisie van de modules rondom huiselijk geweld en de BOPZ. Hierbij wordt onder andere aandacht besteed aan de nieuwe Wet Forensische zorg. Deze revisies worden voortgezet. Met deze revisies is getracht optimaal aansluiting te zoeken bij de werkzaamheden van (Assistent-/Adjunct-) officieren van justitie en trainees over het behandelen van strafzaken op ZSM. Per doelgroep is gekeken op welke wijze de leeractiviteit het beste kan worden ingericht.

Cybercrime
Op het gebied van digitale criminaliteit zijn alle titels voor de werkomgevingen gereviseerd en samengevoegd tot een nieuwe leeractiviteit onder de titel ‘Strafrechtspleging in een digitale wereld’. Voor de werkomgevingen ‘Productie’ en ‘Interventie’ is de nieuwe opleiding ‘Criminaliteit in een digitale wereld’ ontwikkeld. Voor de Cyberofficieren van justitie en andere specialisten op dit gebied zijn samen met het Cyberplatform drie masterclasses verzorgd.

Administratie 2020
In 2017 is samen met vertegenwoordigers van de parketten een start gemaakt met de (her)ontwikkeling van het opleidingsaanbod voor administratief medewerkers, werkzaam bij de parketten. Hierbij worden tevens de specifieke individuele wensen van de parketten geïntegreerd in het nieuwe aanbod, dat uiteindelijk moet leiden tot een geheel van leeractiviteiten voor de administratie (Administratie 2020).

Forensisch cluster
Hetgeen hierboven is aangegeven met betrekking tot dit cluster is uiteraard geheel van toepassing voor het OM. Meer specifiek is de samenwerking met het platform Forensische opsporing geïntensiveerd en werden samen met NFI en het LOFO twee masterclasses verzorgd.

Concrete titels die naast de voorgaande zijn (her)ontwikkeld zijn ‘Horen van de officier van justitie als getuige’, ‘Internationale samenwerking in strafzaken voor OM’, en ‘Morele Oordeelsvorming/Moreel Beraad’.

3.5 Initiële opleidingen OM

OM Initieel

Algemene ontwikkelingen
In september is binnen SSR het team OM Initieel opgericht. Dit team is verantwoordelijk voor de kwaliteit, de inhoud en de organisatie van de verschillende initiële leergangen van het OM. Naast de reeds aangestelde functionarissen, zoals de landelijk adviseur opleidingen, de coördinator kwaliteit initiële opleidingen en de medewerkers van Bureau OM Initieel, is er een tweede landelijk adviseur opleidingen en een lector OM Initieel aangesteld. Daarnaast is er voor iedere leergang een coördinator aangewezen. Stuk voor stuk maatregelen om het adequaat opleiden van de grote aantallen deelnemers aan de verschillende leergangen te kunnen garanderen en de kwaliteit te kunnen waarborgen. Sinds de vorming van dit nieuwe team maakt de leergang Trainees eveneens deel uit van het takenpakket, zoals ook de opleiding van de AG's binnen dit team zal worden belegd.
De uitbreiding van het takenpakket met de (nadere) opzet van de modulaire opleidingstrajecten (OIO's), met de nog te ontwerpen opleidingen en de noodzakelijke doorontwikkeling van bestaande opleidingen, heeft tot gevolg gehad dat er veel energie is gestoken in het bouwen aan en (her)ijken van de fundamenten van de verschillende opleidingen. Dit zal gecontinueerd moeten worden.

Cijfers en aantallen
In 2017 is het aantal deelnemers aan initiële leergangen van het OM explosief gegroeid. Zo zijn er in totaal 46 OIO's, 11 Adjunct-officieren en 60 Assistent-officieren ingestroomd. Daarnaast is de opleiding voor Trainees voor het eerst uitgevoerd. In 2017 zijn in juni en oktober in totaal 47 deelnemers, veelal universiteitsverlaters, met deze opleiding gestart. Eind 2017 waren er in totaal tweehonderd deelnemers in opleiding bij initiële leergangen. In 2017 hebben 86 personen (OIO's en Assistent-officieren) de Proeve van Bekwaamheid (PvB) gedaan, die door 95 % van de assistenten en 75 % van de OIO's in een keer is gehaald en waarvoor, op één assistent en twee OIO's na, iedereen na herkansing is geslaagd. In 2017 hebben voorts 21 rio's - in het kader van hun stage bij het OM - het ZVB gehaald. Van hen hebben vier kandidaten herkanst. Dit jaar hebben vier OIO's, negen Adjunct-officieren en 49 Assistent-officieren hun opleiding afgerond.

Kerndocenten
Medio 2017 zijn drie nieuwe kerndocenten aangetrokken die, samen met de aangebleven kerndocenten, de onderdelen uit de introductieperiode van de opleidingen tot arrondissements- en assistent- officier en de opleiding van de trainees verzorgen. Dit betreft zowel de op vaardigheden gerichte als de juridisch inhoudelijke onderdelen. De eerste evaluaties tonen aan dat het rekruteren van deze docenten uit de interventie-omgeving, met als doel de verbinding tussen het leren bij SSR en het werk in de praktijk nog beter tot stand te brengen, zijn vruchten afwerpt. Daarnaast worden deze kerndocenten ingezet op het reviseren van bestaande en het ontwikkelen van nieuwe leeractiviteiten en het schrijven van cases voor de Proeve van Bekwaamheid, waardoor zij ook op deze wijze bijdragen aan de kwaliteit van de opleidingen.

Ontwikkelingen leeractiviteiten
Een aanzienlijk aantal onderdelen uit de vervolgfase van de opleidingen wordt ook in de vorm van permanente educatie aangeboden. Ontwikkeling of revisie van die onderdelen uit de initiële opleidingen, is reeds benoemd in het algemene stuk over het OM. Daarom zullen hieronder slechts die onderdelen genoemd worden die alleen bestemd zijn voor deelnemers aan initiële leergangen van het OM.

In 2017 zijn er veel deelnemers met zeer uiteenlopende ervaring en achtergrond ingestroomd in de OIO opleiding en bestond er bij zowel de Adjunct-officieren, als bij de OIO's - zowel tijdens, als na uitstroom uit de opleiding- grote verschillen in te vervullen taken. Deze ontwikkeling heeft nog meer op maat gesneden opleidingsprogramma's en leeractiviteiten met -op de verschillende doelgroepen afgestemde- inhoud noodzakelijk gemaakt. De opleidingsprogramma's zijn doorontwikkeld en een aanzienlijk aantal leeractiviteiten is in (soms zeer) korte tijd ontwikkeld of gereviseerd. Dit heeft de nodige flexibiliteit van SSR gevraagd.
De volgende onderdelen zijn ontwikkeld:

- Strategie van de tenlastelegging voor Adjunct-officieren i.o.
- Een module ZSM voor Adjunct-officieren i.o. en OIO's FP
- Diverse oriëntatie opdrachten (politie, rechtbank, RC/raadkamer, RP) voor Adjunct-officieren i.o.
- Diverse oriëntatie opdrachten (politie, rechtbank en RP) voor OIO's
- Morele Oordeelsvorming voor OIO's en Adjunct-officieren i.o.
- Bezoek HR en cassatiedesk voor OIO's
- Pop/portfolio bijeenkomst voor OIO's
- Getuigenverhoortoets voor OIO's

De volgende onderdelen zijn gereviseerd:

- Drie van de vier onderdelen uit de getuigenleerlijn voor OIO's en Adjunct-officieren i.o.
- 348/350 en vonnis schrijven voor OIO's.
- Opdracht Onderzoeken, thans Ondersteuning bij reflectie op uw rol en positie.

Daarnaast is in het afgelopen jaar de Training voor praktijkopleiders herontwikkeld en landelijk uitgerold. In 2017 is deze training reeds door 73 mensen gevolgd. Het doel is deze training vanaf januari 2019 te kunnen invoeren waarmee nieuwe opleiders een vereist 'certificaat' behalen.

Ook is gestart met het integreren van het thema 'persoonlijk leiderschap' in de initiële leergangen. De eerste trainingen zijn ontwikkeld en reeds gevolgd door trainees, diverse OIO's en Adjunct-officieren i.o.

Evaluatie OIO opleiding
Met het oog op de evaluatie van de OIO opleiding in 2019, is er -gezamenlijk met de initiële opleiding ZM (RIO) en onder begeleiding van de lector onderwijskunde van SSR- gestart met de ontwikkeling van een instrument om de kwaliteit en effectiviteit van de opleiding in zijn geheel te kunnen meten. De introductieperiode van de opleiding werd in zijn geheel gedurende het gehele jaar mondeling met de deelnemers geëvalueerd. Daaruit voorvloeiende verbetervoorstellen zijn gerealiseerd. De belangrijkste hiervan zijn:

- Verplaatsing van het moment van afnemen van de EQi test en de bijbehorende leeractiviteit naar later in de introductieperiode (OIO's).
- Ontwikkeling van digitale informatie 'basiskennis strafrecht' (OIO's en Assistent-officieren i.o.): wordt verschaft voorafgaand aan de start van de opleiding.
- Ontwikkeling digitale module 'hoe juridische informatie te vinden op ZOOM' (OIO's, en Assistent-officieren i.o.).
- Duur van de startweek is verkort naar drie dagen (OIO's).
- Duur van de leeractiviteit 'Verweren in het strafrecht' is verlengd naar een hele dag (OIO's en Assistent-officieren i.o.).
- Revisie van 'Opzet, schuld en deelnemingsvormen' (OIO's en Assistent-officieren i.o.).

Tevens zijn deze evaluaties en de resultaten bij de Proeve van Bekwaamheid aanleiding geweest voor een heroriëntatie op de introductieperiode van de opleiding. Differentiatie in het traject dat wordt afgesloten met de Proeve van Bekwaamheid lijkt, gezien de verscheidenheid aan 'instromers', noodzakelijk. Een eerste aanzet tot een herontwerp is gedaan.

Evaluatie Adjunct-officieren in opleiding
Ondanks het feit dat de proeftuin van de opleiding tot Adjunct-officier nog door het Parket-Generaal geëvalueerd zal worden, zijn er door SSR gedurende het jaar –in overleg met en op verzoek van het Parket Generaal- ten aanzien van het curriculum, als ook t.a.v. de inhoud van diverse leeractiviteiten, aanpassingen doorgevoerd. Deze aanpassingen kwamen veelal tegemoet aan de wens om de cursusdruk voor deze doelgroep te verlagen. Daarnaast is er, vanwege de uiteenlopende activiteiten van de Adjunct-officieren tijdens hun opleiding, differentiatie aangebracht in het curriculum.

Evaluatie Assistent-officieren in opleiding
Net als bij de OIO opleiding is de introductieperiode van deze opleiding gedurende het gehele jaar mondeling met de deelnemers geëvalueerd. Naast de hierboven bij de OIO's reeds genoemde aanpassingen, is de volgende daaruit voortgekomen verbetering gerealiseerd:

- Revisie van de module van secretaris naar officier (Assistent-officieren i.o.) en opname daarvan in de startdag.

Om de uniformiteit van opleiden van de Assistent-officieren te bevorderen is - in samenwerking met het PaG- een opleidingsplan ontwikkeld. Hierin zijn onder andere de kaders van de opleiding, ervaringsrichtlijnen en de taken en bevoegdheden van de Assistent-officier i.o. beschreven.

Trainees
De tweede lichting trainees is in oktober van dit jaar gestart. Hoewel de opleiding als geheel nog niet geëvalueerd kan worden (de eerste deelnemers zullen in juni 2018 afzwaaien), zijn er op basis van de eerste inzichten reeds verbeteringen doorgevoerd. Deze verbeteringen betreffen vooral juridisch inhoudelijke onderwerpen en de timing van de leeractiviteiten. Ook voor deze opleiding zal een opleidingsplan ontwikkeld worden.

Algemeen
Tot slot is er in het afgelopen jaar binnen SSR een model ontwikkeld om de resultaten van de verschillende onderdelen uit de vervolgfase van de OIO en assistenten opleiding en van de gehele opleiding van de trainees en de Adjunct-officieren te kunnen monitoren.

3.6 Initiële opleiding ZM

In 2017 is het aantal rio's dat met de opleiding is gestart toegenomen. Er zijn honderddertien rio's met de opleiding gestart. Drieëndertig rio's hebben de opleiding succesvol afgerond en van de negenennegentig beoordelingen hebben dertien rio's een onvoldoende beoordelingsadvies ontvangen. Deze beoordelingen hebben betrekking op een tussen- en eindebeoordeling. Per 31 december waren er in totaal 181 rio's in opleiding.

In verband met de toename van het aantal rio's en de beëindiging van twee detacheringen in 2018 zijn extra kernopleiders geworven. Twee kernopleiders hebben hun detachering voortgezet in een fulltime dienstverband om de hoge instroom aan rio's te kunnen

begeleiden. In diverse disciplines, maar ook bij docenten, heeft uitbreiding van het aantal fte plaatsgevonden om de toename van het aantal rio's te kunnen stroomlijnen.

Rapport Opleidingsvisitatie
De aanbevelingen voor de rio-opleiding zijn gerealiseerd. Naast de aanbevelingen die praktisch van aard zijn zien de meeste aanbevelingen op een wijziging/verbetering van het curriculum. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

Webcollege feedback geven en ontvangen
Feedback geven en ontvangen is een essentieel onderdeel van de rio-opleiding. In 2017 is een webcollege voor praktijkopleiders ontwikkeld waarin wordt ingegaan op het geven en ontvangen van feedback en de rol van de instrumenten die hierbij een rol spelen. Voor praktijkopleiders die incidenteel een rio begeleiden is een instructieformulier ontwikkeld voor het geven en ontvangen van feedback.

De Studiegids en het rio-portaal
De SSR-website en de studiegids zijn vernieuwd. Enkele onderdelen van de Studiegids zijn geïntegreerd in het rio-portaal.

Er is begonnen met het opnieuw vormgeven van het rio-portaal. De aanbeveling om de gebruiksvriendelijkheid en de structuur van het rio-portaal te verbeteren is in dit proces meegenomen. In verband met de technische complexiteit zal de herziening van de vormgeving worden voortgezet in 2018.

Herziening van de voorfase
Het doel van de voorfase is om de rio kennis te laten maken met de organisatie, de opleiding en de professie van rechter. De kennisbehoefte en de ontwikkelpunten staan hierin centraal. Het is van belang dat de rio in de voorfase vrij van productiedruk leert op welke wijze een geschil kan worden opgelost, hoe het besluitvormingsproces gaat in de raadkamer en hoe een vonnis is opgebouwd. Hier dient voldoende tijd voor te zijn in de voorfase. De voorfase is door een werkgroep herzien. De cursusintensiteit is verminderd en de inhoud en samenhang van de leeractiviteiten zijn verbeterd. De nieuwe voorfase wordt vanaf januari 2018 aangeboden.

Opleiden van collega's
Door de verhoogde instroom van het aantal rio's is de leeractiviteit Opleiden van collega's vijftien keer uitgevoerd. Om de uitvoeringen te kunnen organiseren heeft uitbreiding van de docenten plaatsgevonden. In 2017 zijn twee extra docenten aan de training toegevoegd en ingezet. Daarnaast is de digitale leeromgeving vernieuwd en zijn de leerdoelen geherformuleerd zodat op een hoger niveau kan worden geëvalueerd.

Landelijke studiedagen praktijkopleiders
In samenwerking met de gerechtsbrede opleidingscoördinatoren is een landelijk aanbod voor praktijkopleiders ontwikkeld ten behoeve van het onderhouden van de certificering. Het aanbod bestaat uit trainingen op de gebieden '(On)gezonde stress', 'De kunst van het zitting houden', 'Feedback geven in verbinding', 'Coachend opleiden voor praktijkopleiders', 'Persoonlijk leiderschap voor praktijkopleiders', en verder intervisie en individuele coaching.

De lerende professional, de verrijking
Er zijn door rio's honderddertig individuele activiteiten ondernomen in het kader van de verrijking. Daarnaast zijn er twintig maatwerk leerwerkteambijeenkomsten georganiseerd. De individuele activiteiten en leerwerkteambijeenkomsten hadden betrekking op thema's als cybersecurity, oordelen zonder predisposities, de rol van de rechter binnen de trias politica en persoonlijke effectiviteit.

Training Landelijke Beoordelingscommissie rio-opleiding
In 2017 is de Landelijke Beoordelingscommissie Rechters uitgebreid met tien nieuwe leden. SSR heeft voor de nieuwe leden een training ontwikkeld.

Training praktijkopleider juridisch medewerkers zm/om
De verhoogde instroom van rio's heeft tevens effect gehad op de vraag naar de training Praktijkopleiders voor juridisch medewerkers. Er hebben twaalf uitvoeringen plaatsgevonden in 2017. Normaliter vindt deze training tweemaal per jaar plaats.

Summercourt
SummerCourt biedt maatschappelijk betrokken rechtenstudenten een week lang de mogelijkheid om kennis te maken met de Rechtspraak en het Openbaar Ministerie. SummerCourt is een samenwerking tussen de Rechtspraak, het Openbaar Ministerie en SSR.

In 2017 is SummerCourt in de nieuwe organisatiestructuur georganiseerd waarbij SSR inhoudelijk verantwoordelijk is voor het programma. De landelijke dag uit de SummerCourt-week is komen te vervallen. In plaats daarvan is de opzet van SpringCourt gewijzigd naar een inhoudelijk evenement dat de deelnemers voorbereidt op de SummerCourt-week. SSR is inhoudelijk verantwoordelijk voor SpringCourt. Daarnaast heeft SSR de invulling van WinterCourt georganiseerd, het handboek Summercourt herschreven en een digitale leeromgeving voor SummerCourt ontwikkeld. In de digitale leeromgeving is het mogelijk om informatie over SummerCourt te raadplegen of te delen.
De opdrachtgevers van SummerCourt zijn zeer tevreden over de overgang naar de nieuwe organisatiestructuur en het verloop van SummerCourt in 2017.

3.7 Leiderschapsontwikkeling

Inleiding
De Visie op Leiderschapsontwikkeling, waarvan de ontwikkeling in 2015 is gestart, is geactualiseerd. Gelet op de opdracht om twee leiderschapsacademies te ontwikkelen en uit te voeren, heeft het team in het najaar meerdere bijeenkomsten georganiseerd met verschillende hoogleraren die zijn gespecialiseerd op het gebied van onderwijswetenschappen en leiderschap. Deze bijeenkomsten hebben geresulteerd in nieuwe (wetenschappelijk onderbouwde) inzichten, die zijn meegenomen bij de verdere ontwikkeling van de leiderschapsacademies.

3.7.1 Leiderschapsacademie voor OM

SSR heeft dit jaar verder gewerkt aan het ontwikkelen en uitvoeren van opleidingstrajecten voor verschillende doelgroepen van leidinggevenden binnen het Openbaar Ministerie. Deze trajecten vormen samen de aanzet voor een leiderschapsacademie voor het Openbaar Ministerie. Het OM maakt ten aanzien van leiderschap onderscheid tussen Basis en Beweging.

Basis
SSR heeft de volgende nieuwe leiderschapstrajecten ontwikkeld voor het OM:

- Oriëntatie op leidinggeven; de deelnemers hebben de eerste uitvoering van deze leergang in april enthousiast ontvangen. Een tweede uitvoering is gestart in het najaar.

- Een leiderschapstraject voor beginnende leidinggevenden (officieren en niet-officieren) is in de eerste helft van dit jaar ontwikkeld en twee uitvoeringen zijn op 1 november gestart.
- Ook voor alle Ketenprocescoördinatoren is een leertraject ontwikkeld. In het najaar is de helft van alle KPC'ers, regionaal verdeeld over vier uitvoeringen, gestart met een leertraject. In het eerste kwartaal van 2018 zal de andere helft van de KPC'ers in vier uitvoeringen starten. Tussentijds zal een regiegroep (bestaande uit een concerndirecteur, drie leidinggevenden van KPC'ers, twee KPC'ers, twee HRM'ers en SSR) de voortgang en ontwikkeling van de deelnemers evalueren en indien nodig zal het leertraject worden aangepast.
- Aan de KCC coördinatoren is een leertraject 'coachende vaardigheden voor coördinatoren' aangeboden dat in juni van start is gegaan en inmiddels is afgerond.

Op het bredere thema Persoonlijk Leiderschap is gestart met het stroomlijnen van het aanbod binnen de initiële opleidingen van het OM. Zo is er voor de trainees bij parket CVOM (en hun direct leidinggevenden) een onderdeel persoonlijk leiderschap in het traineeship ingevlochten. Ook is een leertraject Persoonlijk Leiderschap voor de (sr)officier van justitie ontwikkeld.

Beweging
In het voorjaar heeft SSR in nauwe samenwerking met het Programmateam Beweging twee leeractiviteiten ontwikkeld: een driedaagse module Veranderkunde en voor de veranderteams van de OM-onderdelen een strippenkaart van 20 uur Organisatiecoaching. Deze activiteiten worden gezamenlijk aangeboden om veranderteams bij de parketten in hun beweging te inspireren en te faciliteren. De animo voor dit programma is groot: er hebben zich zeventien veranderteams gemeld en zes uitvoeringen van de module hebben plaatsgevonden. Vier organisatiecoaches naar keuze begeleiden de veranderteams op de parketten.

In september hebben de Groepsraad, het College van PG's en de Concerndirectie een eendaagse module veranderkunde gevolgd, die werd gegeven door de organisatiecoaches van dit programma en die vooral was gericht op de rol van deze bestuurders als mentor, stimulator en opdrachtgever in verandering.

Dit programma brengt een groot deel van de OM organisatie tegelijkertijd in beweging. Dit geeft direct ook een beeld van waar de organisatie staat en welke behoeften, wensen en valkuilen er in de organisatie zijn ten aanzien van veranderen.
Er zijn oriënterende gesprekken gevoerd met het Programma Ons DNA, met als doel de opgehaalde overall leerpunten uit Ons DNA op het gebied van integriteit, professionaliteit en samenwerken te verwerken in Leiderschapstrajecten en in in company leertrajecten zoals hieronder beschreven.

Begeleidingscommissie / opdrachtgeverschap
In februari heeft een eerste bijeenkomst van de begeleidingscommissie OM plaatsgevonden rondom de ontwikkeling en uitvoering van de leiderschapsacademie. Als vervolg op die bijeenkomst is in juli een document opgeleverd aan het OM genaamd 'Analyse op de term leiderschap bij het OM', een schriftelijke analyse van alle relevante OM-beleidsstukken op dit gebied.

In de laatste bijeenkomst met de concerndirecteur HRM in september is vastgesteld dat de al eerder door het OM en SSR omarmde gezamenlijke visie op leiderschapsontwikkeling uitgangspunt is volgens het model hiernaast. Hierin is het uitgangspunt dat het ontwikkelen van leiderschap start met persoonlijk leiderschap en dat leiderschap van daaruit ontwikkelt naar leiderschap in 1-op-1-relaties, leiderschap ten aanzien van teams, de organisatie en de buitenwereld. Er is toen ook de wens geuit dat alle professionals binnen het OM persoonlijk leiderschap kunnen inzetten en dat daartoe een passend aanbod zou moeten worden georganiseerd.
Leiderschap heeft een aparte plek gekregen op de nieuwe website. De communicatie over Leiderschap zal verder worden uitgevoerd in 2018.

3.7.2 Leiderschapsacademie voor de Rechtspraak

Behalve de uitvoering van een groot aantal al langer bestaande leiderschapstrajecten voor verschillende doelgroepen leidinggevenden uit de Rechtspraak en de in 2016 ontwikkelde verdiepende modules voor ervaren leidinggevenden, is dit jaar verder grotendeels gewijd aan de ontwikkeling van een leiderschapsacademie voor de Rechtspraak. Voor informatie over uitgevoerde leeractiviteiten op het gebied van leiderschap wordt weer verwezen naar Bijlage 2: Productiecijfers. In onderstaande paragrafen worden alleen ontwikkelingen en ontwikkelactiviteiten beschreven.

Leiderschapsacademie fase 0 t/m 3
Het teamvoorzitterstraject is in 2016 uitgebreid geëvalueerd en vernieuwd. De evaluatie van de nieuwe aanpak staat gepland voor het eerste kwartaal van 2018.

Er is een masterclass Interne Leiderschapscommunicatie voor bestuurders nieuw ontwikkeld.

De ontwikkeling van de verdiepende modules Bedrijfsvoering (in samenwerking met Nyenrode), Talentmanagement en Teamontwikkeling is gestart.

Ontwikkeling Leiderschapsacademie fase 4 en 5: (aankomend) bestuurders en programmamanagers
In april van dit jaar heeft het PRO enthousiast ingestemd met het voorstel voor een leiderschapsacademie met verschillende fases en een selecterende rol voor een nieuw te installeren MD-Adviesraad. Dit is een logisch vervolg op de ideeën over de ontwikkeling van verticale leerlijnen uit 2016 van de Raad en de werkgroep talentontwikkeling (zoals vermeld in het jaarverslag van 2016).

Na het besluit in april in het PRO om een leiderschapsacademie voor de Rechtspraak te ontwikkelen en uit te voeren, is in alle gerechten een MD-portefeuillehouder benoemd. Op 11 september heeft een informatiebijeenkomst plaatsgehad, waarvoor onder meer deze MD-portefeuillehouders, maar ook potentiële kandidaten zijn uitgenodigd. Hier is onder meer gesproken over de rol van de MD-portefeuillehouders en de nieuw op te richten MD-Adviesraad.

Collectieve bestuurskracht
In mei heeft een bijeenkomst van Collectieve Bestuurskracht in Breda plaatsgehad. SSR is als adviseur intensief betrokken geweest bij deze bijeenkomst. Aansluitend heeft een evaluatie van deze en voorgaande bijeenkomsten in het kader van Collectieve Bestuurskracht plaatsgehad. Er zijn nog geen afspraken gemaakt over een toekomstige vorm en inhoud van Collectieve Bestuurskracht.

MD-Begeleidingscommissie en opdrachtgeversoverleg
De bestaande MD begeleidingscommissie is in het najaar ontbonden. In plaats daarvan is een Opdrachtgevers-Opdrachtnemersoverleg (OGO) en een MD-portefeuillehoudersoverleg in het leven geroepen door de Raad.

In het najaar heeft twee keer een OGO plaatsgevonden, waarbij gesproken is over de ontwikkeling van de leiderschapsacademie. Tijdens het OGO op 18 december jl. is behalve het concept voor de opzet van de gehele leiderschapsacademie, ook het concept voor het curriculum voor fase 4 (aankomende bestuurders en programmamanagers), gepresenteerd aan en besproken met de Raad.

Maatwerktrajecten en in company's
Het team Leiderschap heeft te maken gekregen met een duidelijke toename van individuele en organisatiebrede opleidingsadviezen, *in company* verzoeken en maatwerktrajecten. Met name de verdiepende module Interne Leiderschapscommunicatie is regelmatig als *in company* aangevraagd.
Daarnaast kreeg het team maatwerkverzoeken gericht op (persoonlijk) leiderschap en/of professionele ontwikkeling ten behoeve van HJO's, juridisch medewerkers en bestuurssecretarissen. Team Leiderschap ziet dat rechtbanken en gerechtshoven SSR goed weten te vinden als het gaat om leiderschapsvraagstukken.

Overig
Team Leiderschap heeft de leergang Persoonlijk Leiderschap voor Rechters en Raadsheren ontwikkeld. Ook heeft het team in oktober bijgedragen aan het 'Talentenplein' van het Hof Den Haag. Hier is onder andere een workshop Persoonlijk Leiderschap voor Raadsheren gegeven. Het team leverde tevens weer een inhoudelijke en organisatorische bijdrage aan de Dag voor de Leidinggevende.

3.7.3 Coaching en intervisie

De stijgende lijn met betrekking tot het inzetten van coaching en intervisie via SSR zet door. De SSR heeft in totaal 99 aanmeldingen voor coaching ontvangen. Het overgrote deel is ook daadwerkelijk aan een coachtraject begonnen. Opmerkelijk is dat meer en meer coachees vanuit het OM worden doorverwezen naar SSR.

De achtergrond van de coachees varieert van leidinggevenden, rio's en OIO's, rechters, raadsheren, tot officieren van justitie,(sr) administratief en juridisch medewerkers en medewerkers van andere Rechtspraakonderdelen.

Om de professionaliteit van de interne coaches te waarborgen organiseert SSR jaarlijks twee bijeenkomsten voor deze coaches.

Ook het aantal aanvragen voor intervisie is aanzienlijk toegenomen. SSR heeft 23 aanvragen ontvangen, waaruit (minimaal) 51 intervisiegroepen zijn voortgekomen. Daarnaast adviseert SSR regelmatig over de inzet van intervisie.

SSR heeft een coördinerende functie met betrekking tot het inzetten van begeleiders voor de EigenWijsheidsKamer (EWK). SSR is bij de organisatie van vijftien EWK's betrokken geweest. Er is een tekort aan begeleiders geconstateerd.

Signalen uit de organisatie (OM/Rechtspraak) ten aanzien van samenwerking en communicatie in teams hebben in een aantal gevallen geleid tot de inzet van een teamcoach. SSR heeft meerdere keren advies uitgebracht ten aanzien van de inzet van teamcoaching als middel om teams (verder) te ontwikkelen.

In de leergang de Coachende Professional vergroten leidinggevenden, projectleiders, opleiders, rechters, officieren, en anderen hun coachende vaardigheden, die ze dagelijks kunnen inzetten om het samenwerken met of het begeleiden van anderen te verbeteren en plezieriger te maken.

3.8 Onderwijskunde

Lectoraat Onderwijskunde
Het lectoraat Onderwijskunde ging in het verslagjaar van start met als overkoepelende opdracht om vanuit de in 2016 geformuleerde Visie op Leren bij te dragen aan de kwaliteit en vernieuwing van de initiële opleidingen en het cursusaanbod Permanente Educatie. In dit kader heeft het lectoraat op verzoek geadviseerd en ondersteund. Daarnaast stond het lectoraat dit jaar in het teken van een aantal hoofdactiviteiten.

Formering LINK
Aan het begin van het verslagjaar is de groep LINK (Leer Innovatie Netwerk Kwaliteit) gevormd, bestaande uit cursusmanagers uit de verschillende teams met een onderwijskundige achtergrond en/of rol in de kwaliteitsontwikkeling van het opleidingsaanbod. Daarnaast maken de kwaliteitscoördinatoren van de initiële opleidingen ZM en OM en de vicevoorzitter van SSR deel uit van de vaste kern. Naar behoefte sluiten andere medewerkers aan bij de LINK-overleggen.

Uitdragen van de Visie op Leren
In het kader van het uitdragen van de Visie op Leren heeft de lector een aantal interviews gegeven en heeft hij presentaties gehouden, onder andere binnen SSR, op de programmaconferenties van de verschillende rechtsgebieden, bij lokale rechtbanken, bij de landelijke startbijeenkomst van het project Organisatie van Kennis en de General Assembly van de European Judicial Training Network.

Professionalisering cursusmanagers
In samenspraak met LINK, teamleiders en externe adviseurs is een start gemaakt met het ontwerp van een professionaliseringsaanbod voor cursusmanagers. In de startbijeenkomst ‘Van visie naar werkelijkheid’ hebben cursusmanagers samen met andere medewerkers van SSR verkend op welke manier hun werk verandert als de Visie op Leren volledig vorm krijgt. Vanuit de opbrengsten van deze dag wordt het professionaliseringsaanbod verder vormgegeven.

Ontwikkeling ontwerpprincipes voor leeractiviteiten
LINK is in samenwerking met de cursusmanagers aan het verkennen welke ontwerpprincipes vanuit de Visie op Leren ten grondslag liggen aan het ontwerp van krachtige leeractiviteiten. De bedoeling is dat deze ontwerpprincipes de uniformiteit en kwaliteit van leeractiviteiten versterken alsmede de concrete vertaling van de Visie op Leren naar het cursusaanbod.

Evaluatie van leeractiviteiten
LINK beoogt door middel van evaluatie meer inzicht te krijgen in de opbrengsten van de leeractiviteiten (leeropbrengsten en opbrengsten voor de praktijk van werk en organisatie). In samenwerking met bestuur en teams is het totale cursusaanbod geanalyseerd ten aanzien van het (gewenste) evaluatieniveau. Op basis van deze inventarisatie is LINK in

samenwerking met de teams en met ondersteuning van studenten van de afdeling Onderwijswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (UvA) een verkenning gestart naar de mogelijkheden om de evaluatie van leeractiviteiten te verdiepen en uit te breiden. Binnen de initiële opleidingen ZM en OM is een start gemaakt met een analyse van de leerdoelen en samenhang van de leeractiviteiten in de opleidingscurricula. Na afronding van deze analyse zal hierop aansluitend de (gewenste) evaluatie van leeractiviteiten binnen de curricula centraal staan.

Educatief partnerschap
Uit de Visie op Leren waarin werken en leren meer worden geïntegreerd, volgt de behoefte aan een nauwere samenwerking in leren en opleiden met de werkplek van ZM en OM. LINK verkent in samenwerking met de teams de mogelijkheden voor het vormgeven aan dit educatief partnerschap. Er wordt hierbij beoogd om aan te sluiten bij de huidige ontwikkelingen en behoeften van de praktijk. In dit kader heeft de lector en een teamleider van SSR zich aangesloten bij de deelprojectgroep Lokale Kennisorganisatie (LKO) (Project de Organisatie van Kennis), die als doel heeft om de collegiale kennisdeling binnen gerechten te stimuleren. SSR ontwikkelt met ondersteuning van studenten van de afdeling Onderwijswetenschappen van de UvA een 'toolbox' voor de implementatieteams van lokale gerechten die hen kan ondersteunen in het stimuleren van een (leer)cultuur van collegiale kennisdeling binnen het gerecht.

Onderzoek naar leeractiviteiten
Het lectoraat ziet de kennisontwikkeling in het kader van leren en opleiden binnen de Rechtspraak als een belangrijke opdracht. De lector leidt dit jaar twee onderzoeksprojecten: 1) Een onderzoek naar de factoren in de transfer van training naar werkpraktijk (in het kader van de eendaagse training 'Bigger data, minder(e) rechter?'); 2) Collegiale kennisdeling binnen de praktijk van gerechtelijke teams (binnen drie gerechten, in samenwerking met deelprojectgroep LKO).

4. Bijzondere thema's en activiteiten

4.1 iSSR

Algemeen
iSSR faciliteert een digitaal platform, en de vernieuwing daarvan, voor (online) leren. Daarnaast werkt iSSR continu aan innovatie ten behoeve van het digitaal leren. Het gebruik van de digitale leeromgeving van SSR neemt elk jaar toe. Het aantal actieve accounts stijgt, ook door het toegenomen gebruik van de diverse portalen. iSSR beheert de accounts en voert ontwikkelingen door.

Gebruik MIJN SSR
Het online leerportaal van SSR groeit nog steeds in gebruik. In 2017 was er een groei van ruim 20.000 inlogs te zien op MIJN SSR. In 2016 werd meer dan 83.000 keer ingelogd; afgelopen jaar werd bijna 105.000 keer ingelogd. Dat is een groei van 25%.

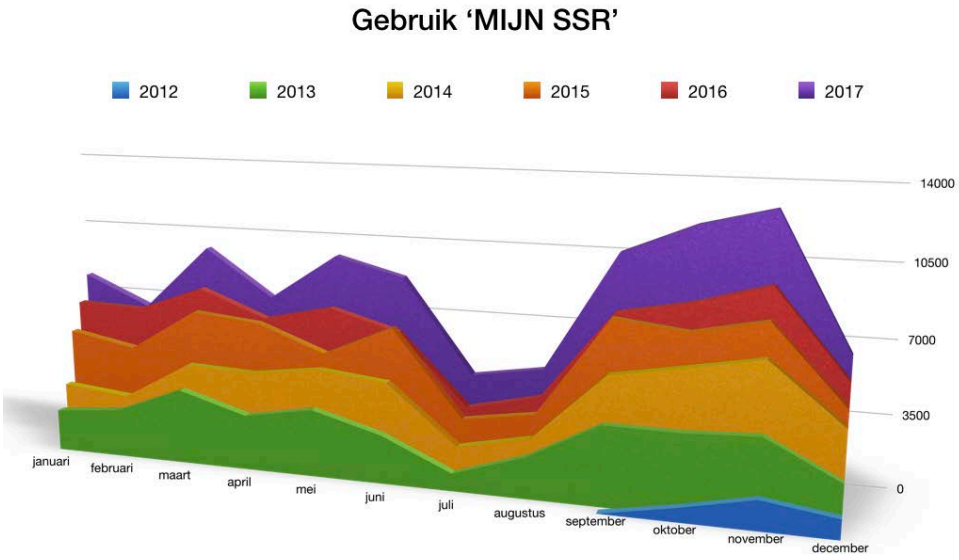

Nieuwe website

Op 12 september is de nieuwe website van SSR live gegaan. Deze website biedt een eenvoudige en snelle manier van zoeken in het totale cursusaanbod van de RO. In vervolg op de wens om het opleidingsaanbod van verschillende organisaties binnen de RO op een plek te ontsluiten, is het mogelijk gemaakt om in het complete aanbod van SSR, DVOM, LDCR en Spir-it te zoeken op www.ssr.nl. iSSR heeft deze site technisch ontwikkeld.

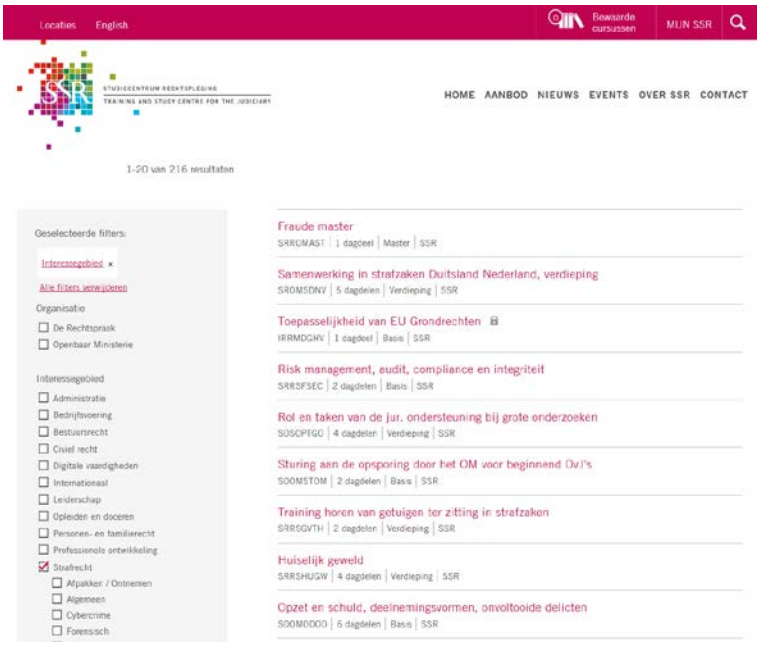

Op de website wordt ook een advies vermeld m.b.t. de PE-punten bij leeractiviteiten waarop deze van toepassing zijn.

Live uitzendingen

iSSR heeft dit jaar een aantal live uitzendingen gefaciliteerd vanuit de studio van SSR. In november is er een Facebook Live sessie geweest voor het OM in het kader van de BNN-uitzending 'Verkracht of niet?'. In de SSR-studio werden gedurende een uur een live

interviews uitgezonden met een landelijk officier Zeden. Kijkers konden via diverse wegen vragen stellen aan de sprekers.

Eerder dat jaar, in oktober, is in het kader van de Week van de Rechtspraak een week lang elke dag twee maal een uur een live-uitzending gefaciliteerd waarin diverse rechters werden geïnterviewd en scholieren hen vragen konden stellen. De mogelijkheid tot live uitzendingen biedt SSR sinds 2017 aan.

Moodle voor DVOM/i
Sinds 2017 gebruikt DVOM het digitale leerplatform van SSR voor de eigen online leeromgeving van DVOM. Op deze wijze kan het OM gebruikmaken van de reeds ingekochte infrastructuur, technieken en kennis van online leren van SSR.

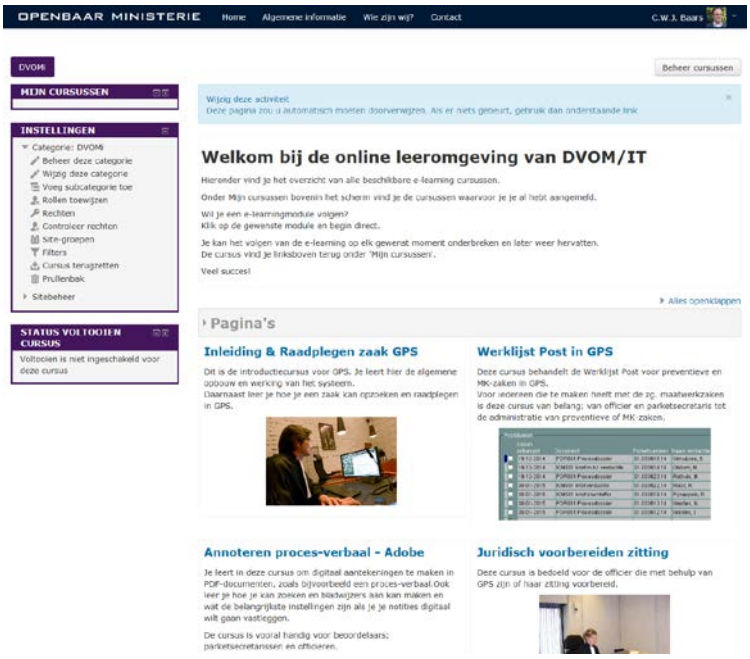

Gebruik portalen
Naast de online leeromgeving voor de permanente educatie biedt SSR een online omgeving aan voor de initiële opleidingen van zowel de ZM als het OM. Het rio-portaal kende eind 2017 181 rio's, verdeeld over diverse lichtingen. Voor het OM is het OIO-portaal ingericht met zeven actieve lichtingen en 74 OIO's. Daarnaast loopt het traject tot Assistent-officier met twaalf actieve lichtingen en 121 assistenten. Tot slot is het Adjunct-officieren portaal actief met twee lichtingen; 24 adjuncten in opleiding. Dat maakt dat er eind 2017 400 medewerkers in opleiding actief zijn in de portalen voor de initiële opleidingen. Dat zijn er honderd meer dan in 2016.

4.2 Internationaal

European Judicial Training Network (EJTN)
De Europese Commissie hecht groot belang aan een goed opgeleide rechterlijke macht binnen de EU-lidstaten en ziet het EJTN als een zeer belangrijke speler op dit terrein. Een pro-actieve en daarmee effectieve inzet van SSR in dit netwerk, zowel op beleidsniveau als bij de ontwikkeling van curricula, is essentieel.
SSR is lid van de Stuurgroep van het Netwerk, van de werkgroep Exchange Programmes, draagt bij aan seminars van JTM en is lid van het redactiecomité van het EJTN Handbook on Evaluation.

Exchange Programmes
Het Exchange Programme heeft een uitbreiding ondergaan en bestaat sinds 2017 uit de volgende uitwisselingen:

- Reguliere uitwisseling voor rechters en officieren van justitie
- AIAKOS (voor rechters in opleiding)
- Uitwisseling voor docenten en trainers
- Gespecialiseerde uitwisselingen op het gebied van asielrecht en milieurecht
- Uitwisseling voor presidenten van rechtbanken
- Bilaterale projecten voor parketten

In 2017 heeft SSR 49 buitenlandse rechters en officieren van justitie ontvangen in het kader van het reguliere Exchange Programme. Deze buitenlandse magistraten hebben in november eerst een introductieweek gevolgd die is opgezet en uitgevoerd door SSR, waarvan een door team Leiderschap gefaciliteerde discussie over de toekomst van de rechter en de rechter van de toekomst deel uitmaakte. In de tweede week hebben zij stage gelopen bij gerechten en parketten in heel Nederland. 46 Rechters en officieren van justitie hebben een bezoek gebracht aan een gerecht, parket of opleidingsinstituut in Europa.

Ook voor de rio's, raio's en OIO's zijn er uitwisselingsmogelijkheden. Dit jaar heeft SSR dertig buitenlandse magistraten in opleiding ontvangen. Zij hebben samen met hun Nederlandse collega's die nog in opleiding zijn gesproken over de opleiding en de verschillende rechtssystemen. Verder hebben zij onder andere het International Criminal Court en Eurojust bezocht, en de leeractiviteit 'Parrhesia – de moed om de waarheid te spreken' bijgewoond. Vanuit Nederland zijn er twintig trainees naar het buitenland geweest.

In 2017 werden verschillende pilot uitvoeringen in het kader van het EJTN uitwisselingsprogramma georganiseerd. Twee gespecialiseerde uitwisselingen op het gebied van milieurecht en asielrecht werden respectievelijk door de rechtbanken Den Bosch en Groningen voor drie Bulgaarse rechters georganiseerd. Dankzij enthousiaste gastheren, interessante discussies en ontmoetingen, leerzame bezoeken aan de Raad van State en aan Ter Apel voor de gehele asielprocedure en het bijwonen van zittingen waren de Europese en Nederlandse deelnemers positief over deze uitwisselingen.

Een andere pilot uitvoering die werd gelanceerd is 'President Exchange'.
Deze uitwisseling is alleen voor presidenten van rechtbanken en gerechtshoven opengesteld. Een programma van drieënhalve dag, waarbij de thema's Leadership for Professionals (Management and Development), Media and Influence of Juridisdiction, Change Management, Information and Communication Technologies aan de orde kwamen. Nederland heeft twee Europese presidenten mogen ontvangen in de Week van de Rechtspraak, die ook te gast waren bij de Dag voor de Rechtspraak in Utrecht. Zij hebben dat op prijs gesteld (een deel van het programma was in het Engels en ook had SSR voor

een fluistertolk gezorgd). Drie Nederlandse presidenten hebben aan een uitwisselingsprogramma deelgenomen in Finland, Kroatië en Roemenië.

De laatste pilot van 2017 is de bilateral Exchange: een delegatie van vijf personen afkomstig van een parket of een rechtbank brengt een bezoek van vijf dagen aan een ander parket of rechtbank in Europa. De delegatie moet bestaat uit minimaal drie rechters (of officieren) en minimaal een ondersteunend personeelslid (HRM, juridisch adviseur, parket- of gerechtssecretaris, stafjurist).

In 2017 ontving het parket Noord-Holland een delegatie vanuit Sofia en een delegatie van het parket uit Tallin. Deze delegaties kwamen langs verschillende organisaties (SSR, KEI, College van Procureurs-Generaal, Landelijk Parket en Functioneel Parket in Rotterdam, Arrondissementsparket en rechtbank Amsterdam voor EAB, Arrondissementsparket Den Haag voor ZSM en Eurojust). De deelnemers reageren positief op de mogelijkheid tot uitwisseling van ideeën, tot kennismaken met een andere professionele praktijk en het uitbreiden van hun netwerk.

In april heeft team Leiderschap op het gebied van coaching en intervisie een bijdrage geleverd in Berlijn in het kader van een EJTN bijeenkomst. In Boedapest heeft in mei een uitwisseling plaatsgevonden van onder meer expertise op het gebied van leiderschapsontwikkeling tussen de Rechtspraak in Hongarije en de Rechtspraak in Nederland.

Exchange Programme voor trainers
Elk jaar worden uitwisselingen voor docenten en trainers georganiseerd waarbij verschillende juridische curricula, initiële opleidingen, permanente educatie, didactiek, e-learning en specifieke trainingen worden gepresenteerd en vergeleken. Zes buitenlandse docenten hebben stage bij SSR gelopen en vier van onze docenten zijn bij een van onze zusterorganisaties uitgenodigd.

Assistentieprojecten
SSR heeft wederom geparticipeerd in een aantal assistentieprojecten met opleidingsinstituten in het buitenland. Er werd meegewerkt aan projecten in Albanië (bejegening slachtoffers in mensenhandelzaken), Bosnië (bejegening slachtoffers in mensenhandelzaken, communicatieve vaardigheden, management & leiderschap), Kroatië (ontwikkeling EU-recht curriculum), Kosovo (capaciteitsopbouw), Bulgarije en Roemenië (forensische expertise), Hongarije (MD en curriculum development) en Servië (praktijkopleiders in initiële opleiding).

In Indonesië ondersteunt SSR bij de capaciteitsopbouw van het zusterinstituut Judicial Training Centre. Daarnaast zijn er met inzet van team Leiderschap gezamenlijk twee leeractiviteiten ontwikkeld: een Leadership and Management training en een leeractiviteit voor persrechters.

Studiebezoeken
In 2017 heeft SSR een aantal studiebezoeken begeleid en ontvangen. Het ging om studiebezoeken uit Egypte, Bahrein, UK, Kroatië, Westelijke Balkan (ambassademedewerkers) en Libanon.
De opzet en inhoud van de verschillende bezoeken varieerde van meerdaagse studiebezoeken over thema's als curriculumontwikkeling en trainingmethodes tot eendaagse bijeenkomsten waarin kennis en ervaringen werden uitgewisseld over *judicial training* in Nederland en de landen van herkomst van de delegaties.

Nieuwe leeractiviteiten
Gezien de groeiende aandacht voor het Handvest van de grondrechten van de EU in de Nederlandse rechtspraktijk, de toenemende vragen over hoe dit Handvest toegepast moet worden en hoe het zich verhoudt tot het EVRM, zijn twee nieuwe leeractiviteiten ontwikkeld:

1) de leeractiviteit 'Grondrechten van de Europese Unie' en;
2) de digitale zelfstudiemodule 'Toepasselijkheid van de EU Grondrechten'.

In de leeractiviteit 'Grondrechten van de Europese Unie' verkrijgen de deelnemers kennis van en inzicht in het systeem van grondrechten in de Europese Unie en de verschillende bronnen van grondrechten die daarin een rol spelen. Ook de relatie met het EVRM komt uitgebreid aan de orde.

Daarnaast is een digitale zelfstudiemodule ontwikkeld over de entreetoets van het Handvest, artikel 51. De module bevat een praktisch stappenplan met handvatten om deze entreetoets uit te voeren. Deelnemers kunnen daarbij aan de slag met oefencasus of met een eigen zaak. Aan de hand van vragen met uitleg en voorbeelden worden zij door de rechtspraak van het Hof van Justitie geleid en worden bouwstenen voor hun uitspraak aangereikt. Nieuw is dat het daarbij mogelijk is om vragen online voor te leggen aan de docent. Daarnaast bevat de module een webcollege en korte schriftelijke uitleg over de EU Grondrechten en artikel 51 Handvest. Deze module is gratis toegankelijk voor alle medewerkers binnen de Rechterlijke Organisatie, de Hoge Raad en de Raad van State via MIJN SSR en een link op Wiki Juridica. De module en het stappenplan worden ook in de leeractiviteit Grondrechten behandeld. Inmiddels hebben ca. honderd mensen de module bezocht: vijftien van hen hebben een Bewijs van Deelname behaald.
De module en het stappenplan zijn in het Jaarverslag van het Grondrechtenagentschap van de Europese Unie genoemd als *promising practice* voor de in hun ogen zeer noodzakelijke gerechtelijke opleiding m.b.t. het Handvest. Het agentschap overweegt om SSR te vragen om een Engelstalige versie van de module te ontwikkelen.

Afgelopen jaar was er weinig belangstelling voor de leeractiviteit IVRK en het Nederlandse jeugdrecht.
Op verzoek van SSR schreef advocaat en docent internationaal recht Gerrit Jan Pulles een kenniswijzer over internationaal recht. Het stuk geeft de belangrijkste regels die gelden voor de toepassing ervan door de rechter. Het doel van de kenniswijzer is het meer bewust maken van de rechter van hoe het internationale recht en dus ook het IVRK praktisch toepasbaar is. De gehele rechterlijke macht kan kennisnemen van de kenniswijzer.

Er is een professionele ontmoeting ontwikkeld over het Europees Opsporingsbevel (internationale samenwerking in strafzaken). Ook is een webcollege ontwikkeld over dit onderwerp en zijn de minimumnormen slachtofferrechten ingebed in het opleidingsaanbod.

Speciaal voor administratief- en junior juridisch medewerkers is de leeractiviteit 'Ambtshalve toepassing van oneerlijke bedingen voor ajm en jjm' ontwikkeld. Deze voorziet duidelijk in een behoefte. De leeractiviteit Europees privaatrecht, actualiteiten is ontwikkeld. Omdat het deelnemersaantal van de leeractiviteit 'Europees privaatrecht, verdieping' de afgelopen jaren steeds verder terugliep, wordt deze vervangen door de leeractiviteit 'Europees privaatrecht, actualiteiten' (één dagdeel).

Overige netwerken: HELP, EAJTN en IOJT
In 2017 heeft SSR de jaarlijkse netwerkbijeenkomst van het HELP Network bijgewoond. HELP staat voor Human Rights Education for Legal Professionals. HELP heeft een groot aantal nieuwe e-learning modules gepubliceerd, die onder de aandacht worden gebracht van

de SSR lectoren en cursusmanagers, het netwerk van gerechtscoördinatoren Europees recht, en via het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak en het Bureau Buitenland van het PaG breder binnen de Rechtspraak en het OM.

Euro-Arab
De Euro-Arab is een Europees-Arabisch netwerk dat in 2010 is opgericht en zich focust op kennisoverdracht/uitwisseling en samenwerkingsverbanden tussen een aantal Arabische en Europese landen. In 2017 heeft de jaarlijkse bijeenkomst van de Euro-Arab plaatsgevonden in Abu Dhabi. Tijdens deze bijeenkomst die georganiseerd werd onder het voorzitterschap van de Verenigde Arabische Emiraten is Italië gekozen als nieuwe voorzitter en Koeweit als vicevoorzitter. Het voorzitterschap heeft een termijn van een jaar. Na een jaar wordt het voorzitterschap overgedragen aan het land met het vicevoorzitterschap. Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst zijn de thema's en trainingsactiviteiten van de Euro-Arab vastgesteld. 2017 was een bijzonder jaar voor de Euro-Arab, omdat de eerste trainingsactiviteiten hebben plaatsgevonden. In Frankrijk is een leeractiviteit georganiseerd met corruptie als thema en Italië heeft een activiteit georganiseerd inzake asiel en migratie.

IOJT Conferentie
De conferentie van de International Organisation for Judicial Training vond dit jaar in Manilla plaats. In verband met de politieke situatie in de Filipijnen heeft SSR na ampel beraad de afweging gemaakt om deze conferentie niet bij te wonen. Enkele andere Europese opleidingsinstituten hebben dezelfde afweging gemaakt.

Bezoek Curaçao
Nadat vorig jaar plannen zijn besproken om opleidingen voor zowel de Rechtspraak als het OM verder te intensiveren, heeft het Gemeenschappelijk Hof aan SSR gevraagd om de scholing voor juridisch medewerkers vorm te geven. De opleidingen voor deze groep zijn gestart op 6 november 2017. Voor de juridisch medewerkers in de vakgebieden 'Strafrecht', 'Civielrecht' en 'Bestuursrecht' zijn de verplichte basisonderdelen van de leertrajecten voor juridisch medewerkers, zoals deze in Nederland worden uitgevoerd, in Curaçao/Aruba uitgevoerd. Hiervoor zijn docenten vanuit Nederland naar Curaçao/Aruba gevlogen en hebben aldaar totaal veertien dagen leeractiviteiten verzorgd (Strafrecht vijf dagen, Civiel vier dagen en Bestuur vijf dagen). De leeractiviteiten die nu gegeven zijn, zijn een eerste stap. Over het vervolgtraject, dat ontwikkeld en uitgevoerd gaat worden in 2018/2019, worden nu plannen gemaakt. Tijdens het bezoek dat dit jaar is gebracht, is over bovenstaande gesproken, maar ook is advies aan SSR gevraagd over opleidingen voor de administratief (juridisch) medewerkers. Het is de intentie deze leeractiviteiten in 2018/2019 uit te voeren. Voorts is gesproken over het strategisch plan van het Hof, waarin is opgenomen dat het Hof de wens heeft om een 'Hof Academy' op te zetten. Men wil deze wens concretiseren naar de dagelijkse praktijk. Het gaat niet alleen over kennis en vaardigheden, maar vooral ook over cultuur en gedrag. SSR is gevraagd hen bij de ontwikkeling van deze 'Academy' te ondersteunen.

4.3 Events

Dag van de opleider, 9 maart
Het centrale thema van de Dag van de Opleider was ‘Stilstaan bij beweging’. Het programma was gewijd aan de leerfilosofie achter de rio-opleiding, de werking van het brein en moreel juiste besluiten.

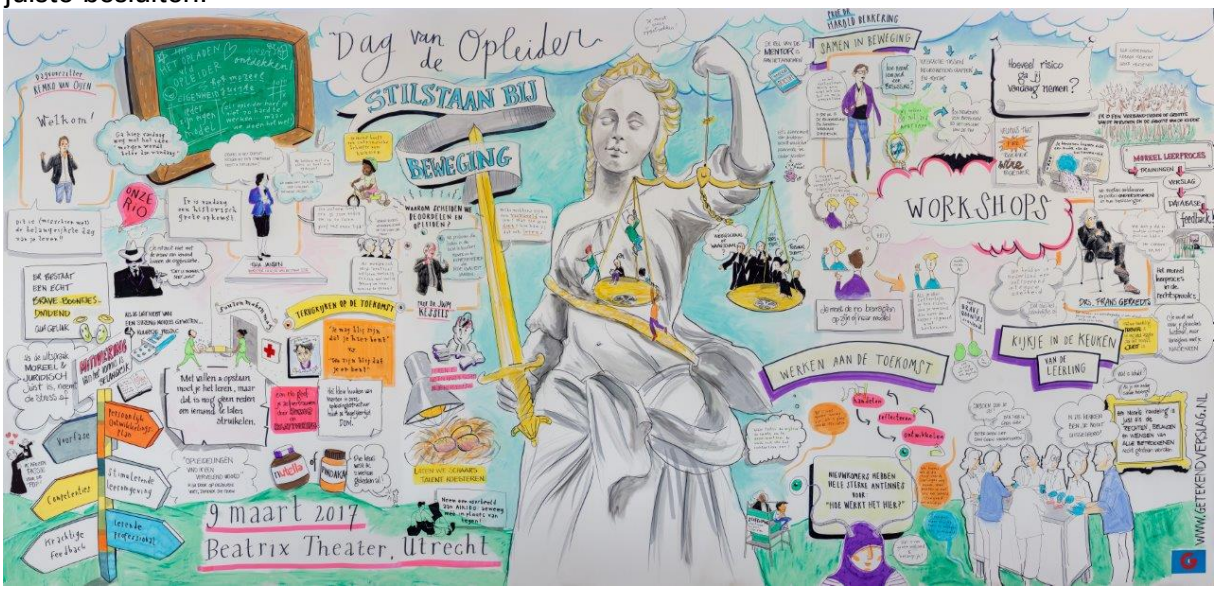

Docentencafé, 14 maart
Hoogleraar cognitieve psychologie Harold Bekkering liet aan de deelnemers van het SSR Docentencafé onder andere zien dat de capaciteit voor ontdekking en vernieuwing zich het sterkst manifesteert tussen ons tiende en dertigste levensjaar, en dat deze kwaliteit na ons dertigste snel afneemt. Zijn aanbeveling is daarom: luister naar de jongere generatie die zoekende is: daar kun je als opleider of senior rechter veel van leren.

Docentencafé, 21 september
Dr. Janssen, universitair docent aan de Universiteit Utrecht, werkzaam bij de afdeling psychologische functieleer en daarnaast kerndocent van de opleiding kunstmatige intelligentie (KI) was de spreker tijdens het tweede Docentencafé in 2017.

Zijn onderwijs en onderzoek is gericht op het snijvlak van psychologie, KI en mens-machine interactie. Hij ging in op de relatie tussen mens en machine en de impact van digitalisering.

Afscheid Rosa Jansen, 24 mei

‘We don’t need no education’ was het thema van deze middag. De dubbele ontkenning in de tekst werd door alle sprekers als bevestiging geduid: ‘We do need education’. Thema’s als ‘Zijn we het leren verleerd?’ ‘Welke lasten horen ook bij leren?’ kwamen aan de orde.

Tijdens de borrel werd Rosa Jansen met woorden vol warmte en humor uitgezwaaid.

Rosa Jansen ontving een door team Communicatie vervaardigde bundel van 60 van haar blogs over leren en opleiden het belang van educatie.

Meillo-lezing, 5 oktober

De sprekers tijdens de zevende Meillo-lezing in de Rode Hoed in Amsterdam toonden hun zorg over het feit dat de waarheid onder vuur ligt, in de wetenschap, de politiek en de journalistiek. Tegelijk toonden ze het publiek op inspirerende wijze hoe het ook kan. Passie voor het recht, dat is de rode draad van de Meillo-lezingen. Dit jaar werd gesproken door Pearl Dykstra, hoogleraar Empirische Sociologie, Maartje Nieuwenhuis, officier van justitie en Bas Haan, journalist.
De Eva Meillo-prijs die bij deze gelegenheid ook wordt uitgereikt voor het meest passievolle en tegelijk ook effectieve initiatief in het Openbaar Ministerie ging deze keer naar het top 600-project in Amsterdam.

Rio-symposium, 3 november
Tijdens het Rio-symposium ‘Lef!’ bij de Hoge Raad werd aandacht besteed aan rechterlijke moed in al zijn facetten.

Integriteit in de Rechtspraak, 7 november
De jaarlijkse middag voor leden van in de Rechtspraak actieve integriteitscommissies werd dit jaar door SSR samen met gerechtshof Amsterdam en rechtbank Zeeland West-Brabant georganiseerd op locatie van het gerechtshof Amsterdam. ‘De Moed om de waarheid te spreken’ was de titel van deze bijeenkomst, waar ongeveer 40 commissieleden aan deelnamen. Het tweeledige doel van deze middag was het onderwerp integriteit in de Rechtspraak op een hoger plan te brengen en de aanwezigen concrete handreikingen/tips/good practices voor de eigen werksituatie aan te reiken.

Middag van de Beoordelingscommissie, 23 november
Op donderdag 23 november werd een kwaliteitsbijeenkomst gehouden voor rio-opleiders en leden van de beoordelingscommissie. Een van de thema’s was de vraag wat de ene beoordeling beter maakt dan de andere. De klassieke psychologie leert dat mensen de neiging hebben andere mensen vrij positief te beoordelen. Verder zijn beoordelaars het vaak niet met elkaar eens, ze denken behoorlijk verschillend over dezelfde persoon.
Tijdens de bijeenkomst kwam regelmatig de wens naar voren om te beoordelen aan het eind van een leerwerkomgeving en ook de behoefte aan meer gelegenheid voor contact tussen opleiders en beoordelingscommissieleden. Deze punten verdienen een integrale benadering vanuit alle betrokkenen en zullen gedurende het jaar aandacht krijgen in kleinere groepen maar ook in een groter opgezette bijeenkomst in 2018.

4.4 Integriteit

Er is doorlopend aandacht voor integriteit geweest: bij de binnenkomst van nieuwe medewerkers, in functioneringsgesprekken en teamoverleggen, en tijdens een aantal zeepkist-bijeenkomsten. (De ‘zeepkist’ vindt elke laatste week van de maand plaats. Het is

een vrijblijvende lunchbijeenkomst voor alle SSR-medewerkers die een podium biedt om informatie uit te wisselen.)

Zoals vermeld in het jaarverslag van 2016 heeft in januari 2017 een training Morele oordeelsvorming van Governance & Integrity plaatsgevonden voor diverse betrokkenen binnen SSR, waaronder de SSR-vertrouwenspersonen, een vertegenwoordiger van het PaG en een docent Beroepsethiek in de rio-opleiding.
Deze training is later in het jaar ook gevolgd door leden van de nieuw samengestelde integriteitscommissie van SSR en OR-leden.

De module Beroepsethiek in de rio-opleiding is opengesteld voor een klein aantal zittende rechters en raadsheren, om ook zittende rechters iets te kunnen bieden op dit terrein, en het gesprek over integriteit tussen aankomende en zittende rechters te ondersteunen. Ook komt het thema integriteit in enkele leiderschapsleergangen, waaronder die voor teamvoorzitters, aan bod.

SSR was via de vertrouwenspersoon Integriteit vertegenwoordigd in de Werkgroep Integriteit van de Rechtspraak. Deze werkgroep is eind mei gedechargeerd. De besluitvorming over de definitieve set aanbevelingen van de werkgroep is nog niet afgerond.

Als secretaris van het netwerk Vertrouwenspersonen Rechtspraak heeft de vertrouwenspersoon Integriteit in het voorjaar een bijeenkomst georganiseerd waarin de vertrouwenspersonen o.a. werden geïnformeerd over de coachpool van de Rechtspraak en het werk van het bedrijfsmaatschappelijk werk. Ook hebben de aanwezigen eigen casuïstiek met elkaar besproken. Gedurende het jaar heeft de secretaris het platform van het netwerk op MIJN SSR voor kennisdeling up-to-date gehouden.

SSR heeft twee uitvoeringen georganiseerd van een tweedaagse vervolgtraining voor vertrouwenspersonen van de Rechtspraak. Aan deze trainingen hebben in totaal twintig vertrouwenspersonen deelgenomen, waaronder de vertrouwenspersoon Integriteit van SSR.

4.5 Bijdrage aan KEI

Samen met spir-it en LDCR verzorgt SSR de opleidingen in het kader van KEI. SSR verzorgt de vaardigheidstrainingen/juridische inhoud en spir-it richt zich op de systeemtrainingen voor Civiel, Bestuur en Toezicht. Ook de administratieve afhandeling van planning, inschrijving en annulering van zowel de spir-it als SSR trainingen wordt door SSR uitgevoerd.

Release gebonden opleidingen
Er is een opleidingsschema ontwikkeld waarin de release gebonden opleidingen zijn weergegeven (release gebonden wil zeggen: activiteiten die wat betreft het tijdstip en de inhoud direct gekoppeld zijn aan de datum waarop de digitale procesvoering concreet wordt ingevoerd). Oorspronkelijk is gewerkt met een vrij strak uitrolschema. In 2017 is juist meer in samenwerking met de gerechten en de landelijke implementatiecoördinatoren invulling gegeven aan de specifieke behoefte van de gerechten en van de betreffende release en de planning die bij de uitrol van het betreffende gerecht past. Het opleidingsschema heeft als basis gediend.

Een nauwe verbinding met zowel de gerechten als de landelijke partners is in deze maatwerkinvulling essentieel. De instroom van twee nieuwe landelijke

implementatiecoördinatoren en het voortdurend schuiven van de planning van KEI heeft gemaakt dat SSR veel heeft geïnvesteerd in het vormgeven van een goede samenwerking.

Het aantal uitvoeringen is achtergebleven bij de verwachting als gevolg van het verschuiven van de planning van KEI. Er hebben 45 uitvoeringen van release gebonden opleidingen plaatsgevonden t.o.v. de 355 die waren verwacht. De betreffende opleidingen zijn:

- Workshop Implementeren. Deze workshop is door SSR ontwikkeld en wordt uitgevoerd door de landelijke implementatiecoördinator i.s.m. de projectleider van Cultuur, Leiderschap en Gedrag. Deze workshop is zestien keer uitgevoerd voor lokale implementatieteams.
- Kei in zicht. Deze activiteit is bedoeld voor alle medewerkers van een team dat met een digitaal systeem gaat werken en is zeventien keer uitgevoerd.
- Kei op weg is bedoeld voor alle medewerkers van een team dat al enige tijd werkt met een digitaal systeem en is zeven keer uitgevoerd.
- Digitaal werken, hoe stuur ik hierop? geeft de leidinggevende handvatten voor het sturen op informatie die uit het systeem wordt gegenereerd. Deze opleiding is vijf keer uitgevoerd.
- Het digitale leertraject ('e-learning civiel') dat in 2016 is ontwikkeld is door 617 deelnemers gestart. 173 deelnemers hebben het traject nu afgerond. De waardering is onverminderd hoog; het traject werd met gemiddeld een 8,6 gewaardeerd.

Niet release gebonden opleidingen

Naast de release gebonden opleidingen is aandacht besteed aan het onderwerp regie en de leidinggevenden. SSR heeft samen met de gerechten onderwijskundig invulling gegeven aan een aantal bijeenkomsten waar het spel 'Regie' is ingezet en er is onderwijskundig advies geleverd ten behoeve van een zeer succesvolle bijeenkomst voor leidinggevenden, bestuurders en projectleiders die aan de slag gaan met een kwaliteitsslag voor KEI binnen faillissementen. Bij een aantal van deze activiteiten heeft SSR op de dag zelf ook een begeleidende rol vervuld. Tevens hebben twee uitvoeringen voor operationeel leidinggevenden plaatsgevonden en is er een terugkomdag georganiseerd voor deze groep. Het afgelopen jaar was op het gebied van KEI een jaar van continu aansluiten en flexibel schakelen op wat nuttig en nodig is.

5. Organisatie SSR

5.1 Over SSR

SSR is het eigen opleidingsinstituut van de rechtspraak en het Openbaar Ministerie. De rechterlijke organisatie heeft ervoor gekozen de initiële opleidingen (tot rechter en officier van justitie), evenals de leiderschapstrajecten en een groot deel van de scholing in het kader van Permanente Educatie bij het eigen opleidingsinstituut onder te brengen vanuit de overtuiging dat de kennis, vaardigheden en ethiek van magistraten alleen vanuit de eigen organisatie onderricht kunnen worden. Ook speelt hierbij een rol dat volgens principes van de Raad van Europa de rechterlijke macht niet via inkoop en afname van leeractiviteiten terecht dient te komen in commerciële omgevingen, die beïnvloedbaar zijn. De verbondenheid met de rechterlijke organisatie komt in de bemensing van SSR onder andere tot uiting door de tijdelijke detachering van rechters en officieren van justitie als lector bij de

opleidingsteams van SSR. Ook de opleidingsadviseurs, de kerndocenten, de kernopleiders, een aantal juridische medewerkers en een groot deel van de docenten zijn afkomstig uit de Rechterlijke Organisatie.

SSR draagt de in 2016 vastgestelde visie op leren en ontwikkelen uit. De opleidingsteams gebruiken de visie als toets of de leeractiviteiten op het goede spoor zitten en op de gewenste manier worden ontwikkeld.

Er zijn in het verslagjaar nieuwe lectoren aangesteld voor Civiel recht: Dolf van Harinxma thoe Slooten, die Kim van der Kraats vervangt. Jos van Oijen is aangesteld na het vertrek van Gea Brands-Bottema, bij personen- en familierecht. Annemiek Huigen heeft een uitbreiding van haar taken als lector gekregen: behalve lector Leiderschapsontwikkeling is zij ook lector Initieel ZM. Johanna Reddingius en Antine van Nederpelt zijn twee nieuwe lectoren die na het vertrek van Leon Plas vanuit het OM bij SSR zijn gedetacheerd. Zij richten zich op de initiële OM-opleidingen respectievelijk PE.

Verder zijn na een interne procedure twee nieuwe teamleiders aangesteld ter vervanging van Jan van Arkeveld, die gedurende enkele jaren is gedetacheerd. Marije van Duijne Strobosch leidt de teams Leiderschap, Initieel ZM en Civiel recht. Janneke Veenbergen leidt de teams Bestuursrecht, Personen- en familierecht en Internationaal.

5.2 Governance

De P&V-cyclus is vooral gericht op de oplevering van een jaarplan, tussentijdse viermaandsrapportages en het jaarverslag.

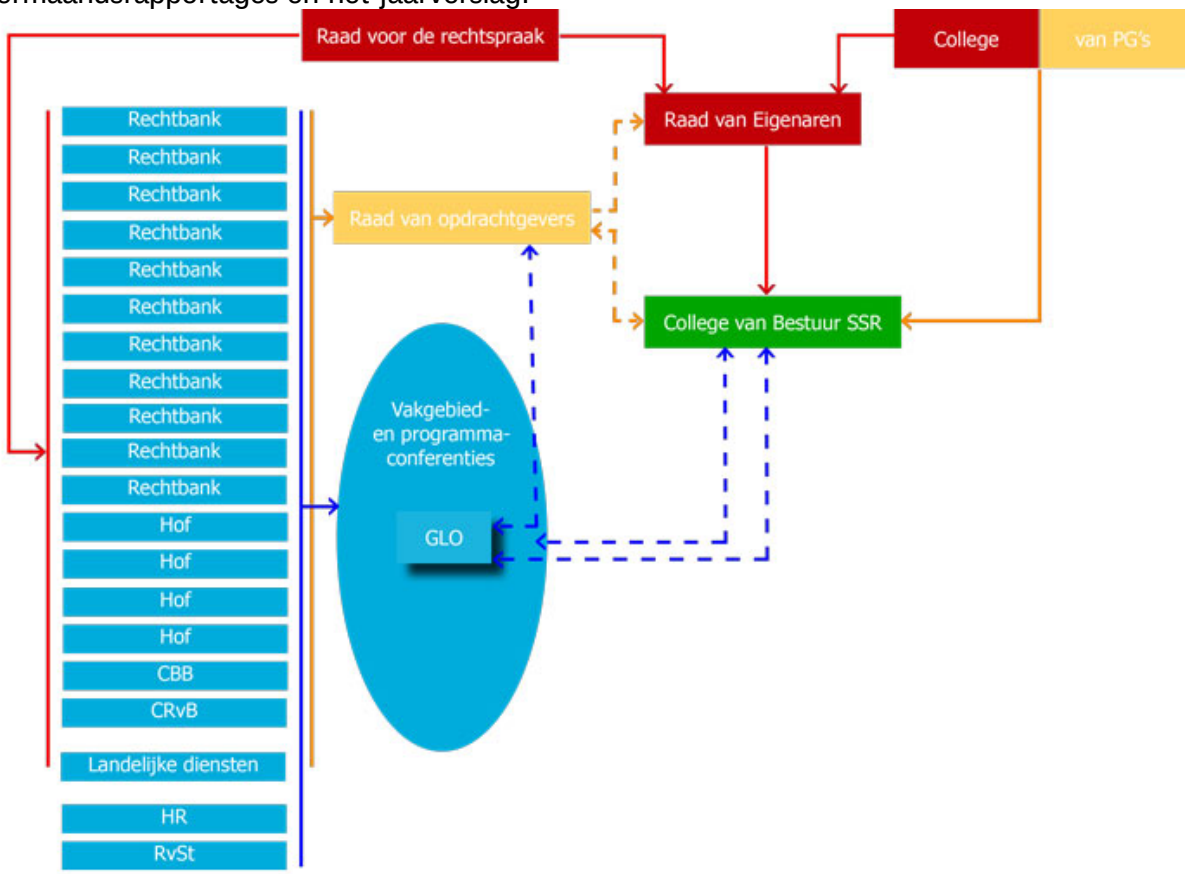

De RvE is op 9 januari bijeengekomen om het Jaarplan 2017 vast te stellen. Op 6 juli heeft de RvE het jaarverslag 2016 en de jaarrekening 2016 vastgesteld.

De Raad van Opdrachtgevers (RvO) kwam bijeen op 16 januari, 2 mei en 25 oktober. Op 2 mei is het jaarverslag 2016 van advies voorzien en is gereageerd op de leerplanner voor 2018 en verder. Op 25 oktober is het Meerjarenplan SSR 2018-2020 van advies voorzien.

Met het GLO is op 5 april van gedachten gewisseld over de leerplanner voor 2018. Op 27 september is over de vraagarticulatie gesproken en op 6 december is over het meerjarenplan 2018-2020 gesproken. De leden van de diverse LOV's participeerden tevens in de programmaconferenties begin 2017.

5.3 Opleidingsvisitatie Rechtspraak

Met de aanbevelingen van de opleidingsvisitatiecommissie die door het PRO zijn overgenomen is SSR aan de slag gegaan. De aanbeveling met betrekking tot sectoroverstappers is in overleg met de Raad van Opdrachtgevers opgepakt voor zover SSR hier een aandeel in de uitvoering heeft; het harmoniseren van de roulatiedata is iets waar SSR geen invloed op kan uitoefenen. SSR is begonnen met extra te investeren in de verbinding en communicatie met de gerechten. Ook is samen met de Raad toegewerkt naar de mogelijkheid om SSR-aanbod via Intro bekend te maken, hetgeen begin 2018 is gerealiseerd.

5.4 Communicatie

Interne communicatie
Een organisatie die groeit zoals SSR doet brengt meer verzakelijking met zich mee, hetgeen enigszins haaks staat op de familiecultuur-kenmerken van SSR waar zorgen voor elkaar, inspraak, mensgerichte sturing, willen meebeslissen, nu eenmaal sterk spelen. Dit vraagt aandacht voor goede interne communicatie; duidelijke kaders en grenzen stellen en aansprekende, effectieve boodschappen. SSR investeerde in samenwerking en interne communicatie door de inzet van het traject teamcoaching, door agendering van interne communicatie en cultuurissues tijdens de kwartaalvergaderingen van alle leidinggevenden (het zogenaamde Groot Leidinggevende Overleg), door de inzet van en aandacht voor diverse communicatiemiddelen zoals de maandelijkse zeepkist, de ongeveer zeswekelijkse lunches van verschillende groepjes medewerkers met het bestuur, een uitgebreide kennismakingsronde van de nieuwe voorzitter, de inzet van een interactief en toegankelijk intranet en de transparante communicatie over werkprocessen die werd gefaciliteerd door de procesplaat op intranet.

Externe communicatie
De communicatie van SSR bestaat voor een groot deel uit marketingcommunicatie ofwel de communicatie en presentatie van het complete (leer)aanbod van SSR aan de Rechtspraak en het OM. Daarvoor worden verschillende middelen ingezet, zowel online als offline.
Voor de externe communicatie is het contact met onze docenten een speerpunt. Docenten zijn het human capital van SSR en een goede band is van essentieel belang.
Wat betreft de corporate communicatie (de 'branding' en presentatie van SSR als actueel en innovatief opleidingsinstituut: kundig op het gebied van leren en opleiden) ligt de focus op actuele events met interessante onderwerpen die het merk van SSR 'laden' o.a. door de presentatie en verkondiging van de visie op leren en de boodschap dat een lerende organisatie essentieel is.

Marketingcommunicatie via een nieuw www.ssr.nl
De inspanningen van de afdeling Communicatie van SSR waren voor het grootste deel gericht op de ontwikkeling en lancering van een gloednieuwe website www.ssr.nl, zowel in concept, content als in vormgeving. Dit paste in het streven om niet alleen het SSR aanbod zichtbaarder te presenteren onder (potentiële) geïnteresseerde deelnemers maar ook op één plaats (via www.sssr.nl) het gehele leeraanbod van de Rechterlijke Organisatie centraal te ontsluiten. Waar de website eerst gericht was op corporate nieuws is deze getransformeerd naar een soort webwinkel met de focus op het leeraanbod in al zijn facetten.
De compleet andere insteek van de website leidde tot het gebruik van een geavanceerde zoekmachinefaciliteit (Elastic Search) en een nieuw CMS Systeem (Wordpress). Dit had een intensieve samenwerking met en training van de drie betrokken partijen - namelijk spir-it (nu IVO), LDCR en DVOM tot gevolg. Deze partijen zijn betrokken omdat ook hun leeraanbod via www.ssr.nl te vinden zou zijn. De training en begeleiding van SSR medewerkers gericht op het schrijven en bewerken van de teksten van de honderden leeractiviteiten op een wijze die geschikt is voor het web nam eveneens veel tijd in beslag. Samen met het Trainingsinstituut van de VU zijn alle cursusmanagers en teamassistenten bewust gemaakt van het gebruik van kortere en actievere zinnen en woorden die via zoekmachines zoals Google te vinden zijn. Na diverse korte testsessies met cursisten, aanwezig in Utrecht, is de website in september 2017 gelanceerd met een communicatiecampagne - ondersteund door merchandising materiaal zoals stickers en pennen - onder het motto ‘een Rechterlijke Organisatie; een opleidingsaanbod: www.ssr.nl’.
Via de website worden nu ruim 700 leeractiviteiten en ruim tweehonderd video’s ontsloten. Per leeractiviteit is het informatieniveau sterk uitgebreid: naast het aantal locaties en de evaluatiescore van elke leeractiviteit is o.a. ook een advies voor het aantal PE punten toegevoegd. Tevens is een zogeheten ‘winkelmandje’ toegevoegd. De website maakt op termijn rechtstreeks inschrijven mogelijk.

Marketingcommunicatie (een-op-een communicatie) via nieuwsbrieven
De zes SSR nieuwsbrieven kregen meer voet aan de grond. Onderstaande cijfers tonen het aantal en het effect. Het gemiddeld percentage abonnees dat de nieuwsbrieven opent, is 35 % en daarmee bovengemiddeld (als een nieuwsbrief door gemiddeld 20 tot 30% van de geadresseerden wordt geopend, is dat een goede score).

Inzet van social media
De zichtbaarheid van SSR en de communicatie met onze (potentiële) doelgroepen werd mede verhoogd door de inzet van Twitter (@ssr_online) en LinkedIn. Het aantal Twittervolgers (SSR volgend) is gestegen van 688 naar 763. Vooral events en speciale themadagen krijgen via social media extra aandacht. Tijdens events is het gebruik van Twitter een succesvol middel om live verslag te kunnen doen van hetgeen op de bühne komt. LinkedIn blijkt een succesvol middel om leeractiviteiten aan de man te brengen. Inmiddels heeft SSR 1671 volgers op LinkedIn.

Inzet van Intro en ZOOM
SSR heeft getracht relevante nieuwsberichten te verspreiden via Intro Landelijk en ZOOM (intranetten van respectievelijk Rechtspraak en het OM). De beide redacties stellen zich vooralsnog terughoudend op.

Corporate communicatie en branding SSR
Het positioneren van SSR als een kundig, actueel en innovatief instituut op het gebied van leren werd mede bewerkstelligd door de keuze van onderwerpen voor professionele ontmoetingen, themadagen of speciale events. Deze PR-getinte events ‘laden’ het beeld van SSR als innovatieve en kundige organisatie. Zo stond vaak het onderwerp ‘het belang van leren en de lerende organisatie’ centraal, zoals bij het afscheid van Rosa Jansen (zie verder onder paragraaf 4.3 Events). Bij de Meillo-lezing (zie verder onder paragraaf 4.3 Events) liet

SSR zich door de keuze van het onderwerp Passie voor de waarheid zien als een omgevingsbewuste organisatie. Noemenswaardig is tevens de samenwerking van de afdeling Communicatie met ProDemos in Den Haag waardoor er een bijzondere ontmoeting is gerealiseerd voor een selecte groep genodigden uit de RO met de Amerikaanse advocaat en dictator jager Reed Brody, op locatie van de Hoge Raad in Den Haag.
Verder is de Visie op Leren in flyervorm zowel in het Nederlands als het Engels regelmatig verspreid en onder de aandacht gebracht.

Externe communicatie naar docenten
De docenten die de leeractiviteiten van SSR verzorgen blijken het contact met SSR goed te waarderen. Een docentenonderzoek uitgevoerd door GfK te Hilversum met een respons van ongeveer 400 docenten liet een positief beeld zien over de samenwerking en het contact van docenten met diverse afdelingen van SSR. Het gaf voldoende richting en houvast om het contact en de communicatie naar docenten te sturen en erin te investeren.
Communicatie produceerde twee Docentennieuwsbrieven. Het gevoel bij een instituut te horen en als docent gewaardeerd te worden, werd gevoed doordat SSR een persoonlijke verjaardagskaart heeft verzonden aan die docenten van wie de geboortedatum bekend is.
Communicatie heeft tevens de productie voorbereid van een nieuw magazine waarin doceren centraal staat. Het belang van leren en doceren wordt daarin onderstreept door interviews met docenten van SSR.

Samenwerking met communicatieafdelingen in de rechterlijke organisatie
SSR neemt deel aan diverse commissies/werkgroepen, zoals de werkgroep Interne Communicatie (I.C.) en Communicatievakgroep Ontwikkeling om de band met de communicatieadviseurs in de Rechtspraak te verstevigen.

Leiderschapscommunicatie
Voor de training Leiderschapscommunicatie (zie onder Leiderschap) heeft Communicatie speciale infographics gemaakt die aan de leidinggevenden in de Rechtspraak worden verzonden. Communicatie heeft team Leiderschap geadviseerd en ondersteund bij de ontwikkeling van de Leiderschapsacademie.

5.5 Organisatiestructuur

In 2016 is een traject van teamcoaching gestart om de teams te ondersteunen in de structuur die in 2016 is vastgesteld; dit is afgerond in 2017. Alle betrokkenen zijn tevreden over de opbrengst. Er is geïnvesteerd in verbetering van de onderlinge samenwerking, in manieren om elkaar aan te spreken en feedback te geven.

De organisatie van SSR is in navolgend organigram weergegeven.

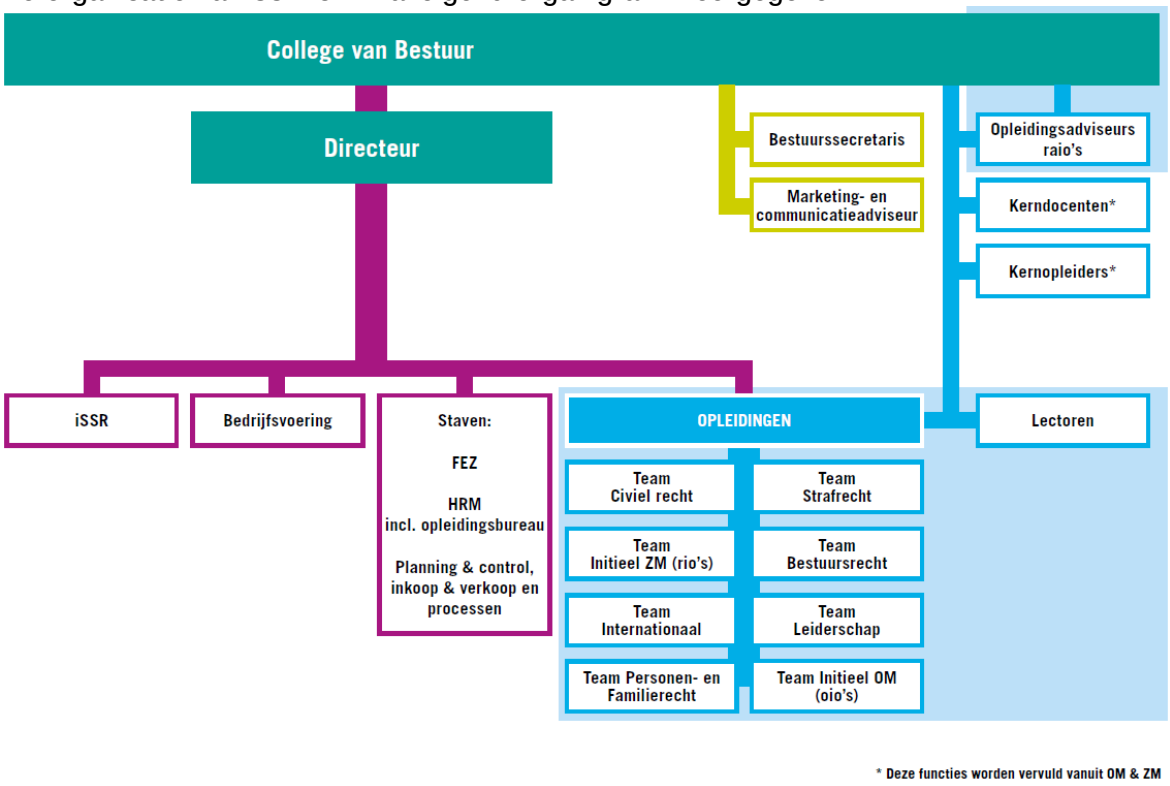

5.6 Managementparagraaf

Beheeromgeving

Over het bestuur en het beheer van de organisatie legt SSR verantwoording af op vastgelegde momenten, conform de met de Raad van Eigenaren afgesproken planning- en verantwoordingscyclus. Twee maal per jaar wordt gerapporteerd over de (financiële) resultaten in relatie tot de jaarplannen. Vervolgens vinden bestuurlijke overleggen plaats tussen de Raad van Eigenaren en het College van Bestuur van SSR. Na afloop van het boekjaar (kalenderjaar) legt het College van Bestuur in een jaarverslag verantwoording af aan de Raad van Eigenaren. De vaststelling van de jaarverantwoording wordt binnen de kolom Rechtspraak voorafgegaan door een vergadering van het College van Bestuur met de Raad van Opdrachtgevers, die daarna advies uitbrengt aan de Raad van Eigenaren. De producten, de organisatiestructuur, de processen, de taken en functies binnen SSR zijn beschreven. Het principe van integraal management wordt hierbij gevolgd. De taken met de bijbehorende verantwoordelijkheid worden uitgevoerd binnen deze richtlijnen voor het financieel en materieel beheer, de informatiebeveiliging, de huisvesting en Arbo en de Wet Bescherming Persoonsgegevens (binnenkort: de Algemene Verordening Gegevensbescherming). Jaarlijks vindt een externe accountantscontrole plaats op de interne controle en de jaarcijfers. Uit de interimcontrole 2017 zijn geen bijzondere opmerkingen naar voren gekomen. De jaarcijfers 2017 zijn goedgekeurd door de accountant.

Bijzonder punt van aandacht was de enorme groeispurt die SSR doormaakt, in omvang van het aantal activiteiten en in omvang personeel. Deze groei heeft investeringen gevraagd op het gebied van inwerken van nieuw personeel en heeft daarnaast ook tot huisvestings- en planningsproblemen geleid.

Managementinformatie
De wijze van vastlegging van gegevens is in 2017 gewijzigd: kosten worden nu gekoppeld aan deelnemers. Redenen hiervoor zijn de invoering van het huis, het verschil in afrekenstructuur ZM en OM en de inschrijving van deelnemers aan initiële opleidingen op PE leeractiviteiten. Daar waar voorheen informatie werd verstrekt op uitvoeringsniveau geeft de nieuwe structuur informatie op leergangniveau, die relevanter is voor de eigenaren.

Risicobeoordeling Jaarplan 2017
De belangrijkste doelstellingen voor het financieel en materieel beheer, de informatiebeveiliging, huisvesting en Arbo en de Wet Bescherming Persoonsgegevens staan in de handboeken Financiën en Integrale beveiliging. Deze worden regelmatig gemeten en geëvalueerd. Landelijke protocollen op het gebied van beveiliging vormen de leidraad voor de beschrijving van de specifieke situatie bij SSR. Bewustzijn ten aanzien van integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens zijn periodiek terugkomende onderwerpen in de organisatie. Ook is uitvoering gegeven aan het organisatorisch borgen van de structuur omtrent de meldplicht datalekken. Met het oog op de invoering van de nieuwe privacywetgeving (AVG) per 25 mei 2018 zijn een aantal inventarisaties uitgevoerd en zal samen met de landelijk projectleider van de Rechtspraak verdere afstemming plaatsvinden over nog te nemen maatregelen.

In het Jaarplan 2017 zijn een aantal risico's benoemd. Een aantal van de risico's bestaan nog steeds; deze worden hieronder kort aangehaald.

1. Bezuinigingen binnen de Rechtspraak
SSR is het kalenderjaar 2017 gestart met een sluitende begroting waarvoor volledige financiering beschikbaar was, deels door beschikbaar gestelde middelen door de Raad (Kaderbrief 2017) en deels door nog aanwezige projectmiddelen bij SSR. Daarmee is volledige invulling gegeven aan het programma voor 2017, zowel voor initiële opleidingen als PE. Er zijn 113 nieuwe rio's ingestroomd: een noodzakelijke toename als gevolg van de invoering van de Professionele Standaarden. In het jaarplan 2017 is beschreven dat vooral in 2018 risico's zouden ontstaan door de eerder aangekondigde extra bezuiniging (K€162). De verwachting was dat dit grotendeels opgevangen zou kunnen worden met de afschaffing van de papieren readers. Er blijven echter nog papieren readers geproduceerd worden. Wel wordt getracht de inhoud zoveel mogelijk terug te brengen door naslagmateriaal alleen nog digitaal beschikbaar te stellen.
SSR zal 2018 ingaan zonder sluitende begroting. De noodzaak om een aantal leeractiviteiten te beëindigen blijft daarmee actueel.

2. Veranderende opzet leeractiviteiten vraagt andere competenties
In verhouding tot voorgaande jaren is in het verslagjaar intensief gebruik gemaakt van het opleidingsbudget. Nagenoeg alle medewerkers hebben deelgenomen aan teamcoaching. In 2016 is de organisatiestructuur van SSR gewijzigd en sindsdien wordt er in teams per rechtsgebied samengewerkt door cursusmanagers en teamassistenten, aangestuurd door een teamleider en in overleg met een lector. Zoals elders beschreven kreeg elk nieuw gevormd team de gelegenheid gebruik te maken van teamcoaching. Daarnaast zijn er voor de cursusmanagers bijeenkomsten geweest gericht op de gevraagde competenties (o.a. cursusmanager 2.0). Er is een werkgroep (LINK) opgezet die zich richt op innovatie en kwaliteit. Hierover is meer geschreven in paragraaf 3.8. De potentieelscan behorend bij SPP is voor alle medewerkers uitgevoerd, zie ook paragraaf 6.2.

3. Intellectuele eigendomsrechten
Het gebruik van naslagmateriaal is nagenoeg geheel teruggebracht tot gebruik van binnen Justitie centraal afgekochte naslagwerken. De aspecten ‘eigenaarschap cursusmateriaal’ (SSR/docent/extern bureau) en het optimaliseren van de rechten op beeldmateriaal zijn nog niet afdoende verkend. De problematiek is ingewikkeld. Zeker nu deze zich niet beperkt tot readermateriaal maar ook tot digitaal materiaal, gebruik van beeldmerken etc.

4. Huisvesting
Medio 2017 is bestuurlijk besloten dat SSR gehuisvest gaat worden aan de Catharijnesingel. SSR gaat op termijn verhuizen naar het H-gebouw van het gerechtsgebouw Utrecht.

Het H-gebouw van het gerechtsgebouw deed vroeger dienst als opleidingsinstituut van de Hogere Burgerschool (Hbs) en bezit een monumentale sfeer. Zowel qua oppervlakte als voor het behouden van de eigen identiteit als opleidingsinstituut is het voor SSR een aantrekkelijk gebouw om zich te vestigen. Om te toetsen of SSR daadwerkelijk kan inhuizen op basis van het eerder vastgestelde Programma van eisen van SSR heeft in het voorjaar een studie plaatsgevonden die heeft geresulteerd in een positief advies van het Rijksvastgoedbedrijf. Eind 2017 is een kernteam samengesteld van SSR medewerkers dat de verhuizing gaat voorbereiden. Belangrijke thema’s die onder de loep genomen worden zijn de ‘cursuszaal van de toekomst’, het kantoorconcept, een ontmoetingsplein voor docenten en deelnemers en het dienstverleningsconcept.

Niet alleen de groei van de eigen organisatie maar ook de groei van de collega-organisaties aan de Uniceflaan leidde tot een gebrek aan werkplekken. Inmiddels heeft SSR ongeveer 145 medewerkers, maar slechts 75 werkplekken. Er zijn afspraken met medewerkers gemaakt om de aanwezigheid gedurende de week beter te verdelen en het elders werken verder te stimuleren. Dit neemt niet weg dat het op de dinsdagen en donderdagen vaak moeilijk is om een werkplek of overlegruimte te vinden.
Ook voor leeractiviteiten moet SSR steeds vaker op zoek naar accommodaties bij externe partners. In het verslagjaar werd ruim K€400 betaald aan zaalkosten en ruim K€800 aan catering aan externe partijen.

6. Kengetallen en beheer

6.1 Productie

1.982 leeractiviteiten

27.001 deelnames met 8.034 individuele deelnemers

Waardering: 7,92

Bezettingsgraad: 77,9%

Tabel 1. Productieaantallen 2017

	Realisatie 2017	Realisatie 2016	Verschil t.o.v. 2016 in %
Aantallen leeractiviteiten			
Initiële opleidingen	**626**	462	35%
Permanente Educatie	**1.052**	971	8%
Management Development	**55**	26	112%
Kei	**74**	11	573%
Subtotaal reguliere leeractiviteiten	**1.807**	1470	23%
Opdrachten en stages initiële opleidingen	**175**	84	108%
Totaal leeractiviteiten	**1.982**	**1.554**	**28%**
Deelname aan leeractiviteiten			
Initiële opleidingen	**9.122**	6.472	41%
Permanente Educatie	**14.632**	14.335	2%
Management Development	**401**	351	14%
Kei	**1.059**	341	210%
Subtotaal deelname aan reguliere leeractiviteiten	**25.214**	21.499	17%
Opdrachten en stages initiële opleidingen	**1.787**	774	131%
Totaal deelname aan leeractiviteiten	**27.001**	**22.273**	**21%**
Aantallen individuele deelnemers			
Individuele deelnemers OM	**1.798**	1.804	0%
Individuele deelnemers ZM	**5.754**	4.978	16%
Individuele deelnemers derden	**482**	772	-38%
Totaal aantal individuele deelnemers	**8.034**	**7.554**	**6%**

De productiecijfers zijn als bijlage 2 aan dit Jaarverslag toegevoegd.

Aantallen leeractiviteiten
Het aantal leeractiviteiten is met 28% gestegen ten opzichte van 2016. Dit komt vooral door de extra activiteiten die in het kader van de initiële leergangen zijn

uitgevoerd. De toename is direct te zien in de leeractiviteiten die specifiek voor de initiële leergangen zijn georganiseerd. Indirect is het te zien in de toename van de leeractiviteiten van de permanente educatie. Dit komt doordat de initiële opleidingen veelvuldig gebruik maken van de leeractiviteiten van de permanente educatie.

Opdrachten en stages van de initiële opleidingen zijn separaat opgenomen. Deze leeractiviteiten brengen een beperkte inzet van de organisatie mee en zijn hierdoor niet te vergelijken met de reguliere leeractiviteiten.

Deelname aan leeractiviteiten
Door de stijging van de activiteiten voor de initiële leergangen is het aantal deelnemers met 21% toegenomen. Die stijging is kleiner dan de stijging van het aantal leeractiviteiten van 28%. Dit komt doordat in het kader van de initiële leergangen meer leeractiviteiten in een kleiner groepsverband zijn georganiseerd.

Individuele deelnemers
In totaal hebben 8.034 individuele deelnemers in totaal 27.001 keer deelgenomen aan leeractiviteiten van SSR. Dat geeft een gemiddelde deelname van 3,4 keer per deelnemer. In 2016 waren er 7.554 individuele deelnemers die gezamenlijk 22.273 hebben deelgenomen. Dit geeft een gemiddelde van 2,9 deelnames per deelnemer in 2016. Er kwamen meer verschillende deelnemers vaker naar SSR dan in 2016.

Waardering
De cursisten waardeerden de SSR-leeractiviteiten met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,92. De waardering blijft nagenoeg gelijk aan die in 2016 (8,02) en 2015 (8,00).

Bezettingsgraad
De bezettingsgraad van de opleidingsactiviteiten is toegenomen van 74,1% in 2016 tot 77,9% in het verslagjaar. Deze stijging is het gevolg van de toename van deelname aan de initiële leergangen. Enerzijds stijgt de bezettingsgraad doordat er meer specifiek activiteiten voor die leergangen worden georganiseerd: deze hebben gemiddeld een hogere bezettingsgraad. Anderzijds nemen ook deelnemers van de initiële leergangen die hun keuze activiteiten volgen deel aan de PE activiteiten. Dit draagt bij aan de stijging van de bezettingsgraad van de PE activiteiten.

6.2 Medewerkers en raio's

Personele bezetting SSR
Bij SSR waren in het verslagjaar gemiddeld 117,53 fte medewerkers (inclusief gedetacheerden en uitzendkrachten) werkzaam. Daarvan was 33,75 fte man en 83,78 fte vrouw.

Er waren totaal 32 medewerkers vanuit ZM en OM gedetacheerd bij SSR. Hiervan waren 29 medewerkers rechtelijk ambtenaar (veertien OM en vijftien ZM) en drie werkzaam op het gebied van bedrijfsvoering (een OM en twee ZM).

Ziekteverzuim
Het verzuim kwam uit op 4,7 %. De Verbaannorm is 4,2% en is dus nog niet gehaald. Refererend aan de MJP-taakstelling: ten opzichte van 2016 (4,3 %) is het verzuim enigszins gestegen en de meldingsfrequentie is gelijk gebleven. Ten opzichte van het afwijkend hoge ziekteverzuimpercentage uit 2015 (9,2 %), dat vooral door langdurig verzuim werd

veroorzaakt, lijkt het ziekteverzuimpercentage inmiddels structureel gedaald te zijn. De meldingsfrequentie is net iets boven het streefcijfer van één uitgekomen.

Er zijn drie langdurige verzuimcasussen afgerond. Er zijn echter twee moeilijk oplosbare langdurige verzuimcasussen bijgekomen, waardoor het percentage in de categorie 'meer dan een jaar' in 2018 weer zal stijgen. De meldingsfrequentie is op het streefcijfer van één uitgekomen.
De verdeling zag er als volgt uit:

1-7 dagen	8-42 dagen	43 -365 dagen	Meer dan een jaar
0,8%	1%	2,4%	0,5%

Participatiewet
Er was één Wajong medewerker werkzaam in het verslagjaar bij SSR (op uitzendbasis tussen de zeven en twaalf uur per week). Helaas vroeg deze medewerker zoveel begeleiding dat medio 2017 in overleg besloten is zijn werkzaamheden voor SSR te beëindigen.

Daarnaast is een samenwerking met het LDCR in dit verband voortijdig beëindigd, nadat de Wajong gerechtigde die zowel bij het LDCR als SSR zou worden ingezet na één week proefdraaien bij het LDCR al langdurig uitviel.
Het is nog niet gelukt om meer medewerkers aan te trekken vanuit de doelgroep participatiewet. Jobcarving heeft nog geen geschikte andere werkzaamheden opgeleverd. Er zijn nog geen reële vacatures voor de doelgroep. Wel wordt onderzocht of deze doelgroep ingezet kan worden bij P-direkt op het gebied van bulkscans uit personeelsdossiers.
Het doel om voor 1 oktober 2017 1,2 fte (een fte is 25 uur) instroom in het kader van de Participatiewet werkzaam te hebben binnen SSR is nog niet gehaald. Er bestaat nog steeds zorg over de toekomstige uitbreiding in verband met de Participatiewet.

Functioneringsgesprekken
Er zijn 97 gerechtsambtenaren in dienst van SSR per eind 2017. Er zijn 91 functioneringsgesprekken met gerechtsambtenaren gehouden. Zes gesprekken zijn niet gevoerd met de volgende redenen:

- een medewerker vervulde haar nieuwe functie nog minder dan een jaar
- twee medewerkers zijn langdurig ziek
- twee medewerkers waren langdurig afwezig door zwangerschaps-, bevallings- of ouderschapsverlof

Er is net als in 2016 actief beleid gevoerd op de gesprekkencyclus, waardoor het aantal gevoerde gesprekken stabiel hoog is gebleven.

Strategische personeelsplanning
In het kader van de strategische personeelsplanning zijn de volgende stappen uitgevoerd:

- In 2015 is in het bestuur afgesproken om een kwalitatieve personeelsscan uit te voeren;
- De OR is geïnformeerd en is akkoord gegaan met de kwalitatieve personeelsscan onder de voorwaarde dat eerst de functioneringsgesprekken op orde zouden worden gebracht;
- In 2016 zijn eerst alle functioneringsgesprekken op orde gebracht;
- In de eerste helft van 2016 is onder externe begeleiding een tweedaagse workshop met leidinggevenden georganiseerd waarin leidinggevenden zijn geïnformeerd over doel en werkwijze van SPP en van de potentieelscan en waar

is geoefend met een aantal voorbeelden. In deze workshop is tevens een schets gemaakt van toekomstige ontwikkelingen en kwaliteitseisen;
- In de tweede helft van 2016 zijn de uitkomsten van de workshop gepresenteerd en besproken met het bestuur;
- In de tweede helft 2016 is de potentieelscan op basis van een random steekproef van twaalf medewerkers uitgevoerd en zijn de interpretatieverschillen en moeilijkheden bij het invullen besproken;
- Eind 2016 en begin 2017 heeft elke leidinggevende de potentieelscan uitgevoerd en deze zijn vervolgens besproken met twee collega teamleiders;
- In de eerste helft van 2017 heeft elke leidinggevende een gesprek gehad met de directeur en de teamleider HRM om extra te controleren op uniformiteit bij het invullen van de potentieelscan.

De potentieelscan is uitgevoerd voor 103 medewerkers. Inmiddels is de organisatie verder gegroeid. Voor het invullen van de potentieelscan is gebruikt gemaakt van de matrix die door de Raad voor de rechtspraak aangereikt is waarin enerzijds wordt gekeken naar het ontwikkelpotentieel en anderzijds naar het huidig presteren. Het model leidt ertoe dat er drie categorieën medewerkers ontstaan: de harde kern, de potentials en de groep 'grenzen bereikt'. Op basis van de analyse van de potentieelscan kan een reëel beeld gegeven worden. De harde kern vormt net de meerderheid (51%) in deze populatie. De groep potentials vormt 20 % van de populatie en de groep grenzen bereikt vormt 24 %. Er is een groep van bijna 5 % die als aanduiding een vraagteken hebben meegekregen. Dit betreft medewerkers met horizontaal of verticaal groeipotentieel, die dit met hun prestaties (nog) niet waarmaken. Het is van belang dat de leidinggevende bij deze medewerkers goed kijkt wat er aan de hand is. Afhankelijk van de oorzaak is een aantal maatregelen en acties denkbaar.
Binnen de groep mensen 'grenzen bereikt' functioneert het merendeel momenteel voldoende tot goed. De zorg zit vooral bij de veranderbereidheid bij deze groep en de mogelijkheid mee te groeien in de mate waarin de functie en organisatie veranderen. Voor de groep potentials geldt de zorg dat deze groep in de toekomst deels niet behouden kan worden voor SSR (of de RO).
Het totaalbeeld is van belang om te beoordelen of SSR toegerust is om toekomstige ontwikkelingen aan te kunnen en met het oog daarop de juiste strategische beslissingen te kunnen nemen. De komende periode zal daarvoor worden benut.
Het voornemen is om in 2019 weer een potentieelscan uit voeren.

Opleiding en ontwikkeling
2017 is het eerste volledige jaar waarin medewerkers van SSR gebruik hebben kunnen maken van de SSR school. Met de interne SSR school laat SSR zien dat SSR niet alleen hecht aan de ontwikkeling van zijn klanten, maar ook hecht aan de doorontwikkeling van de eigen medewerkers, zowel in gedrag als op kennis en kunde, om zo een lerende organisatie te worden. Door niet alleen te leren wat er beter kan (single-loop learning), maar ook te leren van elkaar (double-loop learning) en hierbij de context te betrekken wordt een vorm van triple-loop learning gecreëerd.

De eerste indruk is dat de doorontwikkeling van medewerkers een nadrukkelijker plek heeft gekregen in de gesprekken tussen medewerker en leidinggevende, waardoor het aantal verzoeken om deel te nemen aan vooral externe leeractiviteiten is toegenomen. Het digitaal portfolio, waarin medewerkers kunnen laten zien hoe zij bijdragen aan hun eigen ontwikkeling en de ontwikkeling van hun collega's lijkt nog niet populair. Wellicht komt dit doordat deze tool nog niet erg gebruikersvriendelijk is. Er worden inmiddels enkele initiatieven door cursusmanagers genomen om kennis

van buiten naar binnen te halen. Er mogen echter nog wel meer initiatieven genomen worden op dit gebied. De focus lijkt nog sterk te liggen op de eigen ontwikkeling. Een belangrijke investering in de ontwikkeling van de teams is de teamcoaching geweest. De meeste teamcoachingstrajecten zijn inmiddels afgerond en krijgen een passend vervolg, bijvoorbeeld in de vorm van intervisie.

Raio's bezetting en verzuim
Er waren gemiddeld 27,71 fte raio's. Daarvan was 3,11 fte man en 24,6 fte vrouw. Op 31 december 2017 waren er nog achttien raio's.

Het verzuim onder raio's kwam uit op 4,6%, met een meldingsfrequentie van 0,6. De Verbaannorm is 2,7%. Het verzuim van de raio's lag ruim boven de Verbaannorm, maar dat wordt vooral veroorzaakt door één zeer langdurige verzuimcasus. De verdeling van het verzuim zag er als volgt uit:

1-7 dagen	8-42 dagen	43 -365 dagen	Meer dan een jaar
0,6%	0,3%	0%	3,6%

Het aantal raio's is door de afbouw van de raio-opleiding gedaald. Ondanks deze afname is het verzuimpercentage gedaald. Dit betekent dat er minder raio's ziek zijn geweest.

Nadere gegevens over de raio's (verdeling over het land, uitstroom in 2017 en de verwachte uitstroom in de komende jaren) zijn opgenomen in bijlage 1.

Bijlage 1 Gegevens raio's

Tabel 1. Verdeling raio's over de arrondissementen per eind 2017

Arrondissement	Binnenstage	Buitenstage
Oost-Brabant	**1**	**2**
Amsterdam	**1**	**2**
Overijssel	**0**	**1**
Gelderland	**0**	**0**
Noord-Holland	**0**	**4** (waarvan 1 hierna nog verdieping binnen)
Noord-Nederland	**1**	**1**
Zeeland-West-Brabant	**0**	**1**
Midden-Nederland	**0**	**1**
Den Haag	**1**	**1**
Limburg	**0**	**0**
Rotterdam	**0**	**1**
Totaal 18 raio's	**4**	**14**

Tabel 2. Uitstroom per arrondissement in 2017

Uitstroom 2017 per arrondissement	ZM	OM
Oost-Brabant	2	0
Amsterdam	5	1
Overijssel	0	0
Gelderland	1	0
Noord-Holland	2	1
Noord-Nederland	1	0
Zeeland-West-Brabant	3	0
Midden-Nederland	6	0

Den Haag	0	2
Limburg	0	0
Rotterdam	1	1
		1 (RP Den Haag)
Totaal	**21**	**6**

Uitval 2017

Er zijn twee raio's uit dienst gegaan in 2017 als gevolg van een negatieve beoordeling in 2016.

Tabel 3. Uitstroom per arrondissement in de komende jaren

Uitstroom 2018 per arrondissement	**ZM**	**OM**
Oost-Brabant	2	0
Amsterdam	1	1
Overijssel	0	0
Gelderland	0	0
Noord-Holland	3	0
Noord-Nederland	1	1
Zeeland-West-Brabant	1	0
Midden-Nederland	0	1
Den Haag	1	1
Limburg	0	0
Rotterdam	1	0
Totaal	**10**	**3**

Uitstroom 2019 per arrondissement	**ZM**	**OM**
Oost-Brabant		1
Amsterdam	1	
Overijssel	1	
Noord-Holland		1
Totaal	**2**	**2**

Van één raio is de uitstroomdatum nog niet bekend; evenmin is bekend waar deze geplaatst wordt.

Bijlage 2. Productiecijfers

Deze bijlage is separaat bijgevoegd.